

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

20M

BEZPARTYJNY DZIENNIK POPULARNY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie **M 480**—, z odnośzeniem do domu **M 520**—, Zamiejscowa **M 540**—, Zagranicą **640**—.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Nr. 41.

Kraków, piątek 10. lutego 1922 r.

Rok V.

CZY ZAPOLSKA UMARŁA ŚMIERCIĄ NATURALNĄ?

Sprawa jej testamentu.

Rozstrzelanie bandyty w Krakowie

na dziedzińcu św. Michała przy ul. Senackiej.

(Objaśnienie wewnątrz numeru na tr. 6).

Sytuacja strajkowa niewyjaśniona

Berlin (PAT) Rokowania między rządem Rzeszy a przedstawicielami syndykatów robotniczych, mające na celu ukończenie strajku kolejowego, doprowadziły do pomyślnego wyniku.

Mimo to położenie strajkowe nie jest jeszcze wyjaśnione. Związki poszczególnych fabryk i zakładów postanowiły na razie wyrwać w strajku. Urzędnicy i funkcjonariusze poczt i telegrafów berlińskich powzięli uchwałę, że jeżeli do wtorku w południe nie nastąpi zgoda z rządem, przyciążają się do strajku kolejowego. Donoszą także o nowych atakach sabotażu w okręgu frankfurckim i Altcy.

Natomiast w Wirtembergii ruch kolejowy utrzymany jest w całości. Również powrócili do pracy kolejarze w Essen i Hamm. Z Berlina odeszły już pociągi osobowe w każdym kierunku.

Berlin (A. W.) Ruch strajkowy szerzy się w całych Niemczech. W większych miastach Rzeszy za przykładem Berlina, wysuwają robotnicy komunalni szereg żądań.

O przemysł tytoniowy.

Handel wolny czy monopol?

Kraków, 9 lutego.

(II) Sejm polski, zastanawiając się nad ustawą monopolową, nie może opierać swego rozstrzygnięcia na jednostronnym z jakiegokolwiek strony przedstawieniu sprawy, lecz musi wziąć pod uwagę: 1) dobro Skarbu Państwa, 2) dobro społeczeństwa polskiego, 3) dobro polskiego przemysłu i handlu, 4) dobro polskiego rolnictwa, 5) dobro polskiego robotnika.

Przyszłość naszego Państwa i nasza niezależność gospodarcza zależy nie tyłok od zaufania, żywionego do nas ze strony zagranicy, ale przede wszystkim od zaufania do własnych sił ze strony szerokiej warstwy polskiego narodu. Budżet Państwa, oparty na trwałych i pewnych podstawach, wzmoże tylko zaufanie wewnątrz i dlatego Sejm bez względu na wszelkie postronnie i prywatne zapatrywania i dążenia musi w sprawie monopolu baczyć tylko na dobro Skarbu Państwa. Tej prawdy, że najwyższe dochody zapewni Polsce jedynie i tylko monopol, nie ubije żaden frazes, żaden sofizm i argumentacja. Cyfry państw postronnych i cyfry ostatnich lat naszej niepodległości dowodzą, że monopol jest najkorzystniejszy i w chwili, gdy budujemy i udrabiamy nasz budżet, byłoby wprost niezrozumiałem odrzucić je najpewniejszego i najkorzystniejszego źródła dochodu.

Wyroby tytoniowe należą do takich handlowych towarów, których dobroci z pełną dokładnością nie oceni nawet bardzo zawzięty baran. Z jednego i tego samego surowca można wyrobić różne i śmiało reklamowane gatunki papierosów, cygar lub tytoniu, tak że na ich

Z powodu przeróbki lokalu
!!! ZUPEŁNA WYSPRZEDAŻ !!!

Kostyumów i Płaszczów damskich,
Raglanów i ubrań męskich
po cenach znacznie niższych
KRAJOWE ZAKŁADY KONFEKCYJNE
SPÓŁKA Z OGR. ODZ.
KRAKÓW, ULICA SZCZEPANSKA L. 7, I. P.

Niemieckim strajkiem kierują komuniści rosyjscy

Radek Sobelsohn i Rakowski — w Berlinie.

Berlin (PAT) Jak donosi „Dena“ (Deutsche Nachrichtenagentur) potwierdza się wiadomość, że Radek Sobelsohn przebywa w Berlinie pod nazwiskiem Karol Roemer, a mieszka na jednym z

przedmieść Berlina. Także Rakowski, prezydent Ukrainy sowieckiej jest w Berlinie. Pobyt w Berlinie tych obu przywódców bolszewickich łączy z falą strajkową w Niemczech.

szkodliwości nie pozna się każdy konsument.

Surowiec tytoniowy można też mieszać bezkarnie i bez wpływu na zewnętrzny wygląd wyrobu z różnymi szkodliwymi środkami zastępczymi, które tak wiele ludzi, zwłaszcza w Niemczech przyprawiły o śmiertelne choroby. Dr Kitzling w Niemczech badał tę sprawę przez długi szereg lat, wybudował liczne szpitale dla zatrutych tytoniem i dowodził, że kontrola w prywatnych fabrykach okazuje się niemożliwą i jedynie rządowe fabryki, t. j. monopol może zapobiec szerzeniu się chorób z powodu zatrucia złym tytoniem.

Z tego względu każdy wyrób tytoniowy, kupowany przez konsumenta, używany może być spokojnie jedynie na podstawie zaufania do firmy. Kto zaś pragnie przekonać się, w jakich warunkach zachowują zakłady przemysłowe higienę i czuwają nad wyrobem tytoniu, niech zwiedzi fabryki rządowe i prywatne, porówna sposób fabrykacji, urządzenia higieniczne i wygląd zewnętrzny pracowników i materiału, a wówczas z pewnością wyrobi sobie należyłą opinię i nie będzie zachowywał się biernie wobec sprawy, która dla zdrowia społeczeństwa nie może być obojętną.

To pewna, że kontrola fabryk tytoniu jest niemożliwą przy wolnym handlu, a jedynie rządowe wyroby wykonywane pod kontrolą zawodowych urzędników budzić mogą zaufanie. W tym wypadku nie będziemy pukać do ofiarności publicznej o datki na szpitale dla zatrutych złym tytoniem i na ulicach nie będziemy czytać wywieszek, jak to bywa w Niemczech: „Instytut dla zatrutych nikotyną”. — Tylko wyrób rządowy może budzić zaufanie, czego najlepszym dowodem, że rząd bawarski z takim uporem bronił u siebie istnienia fabryk tytoniu, prowadzonych na rachunek bylego monopolu austriackiego i przez austriackich urzędników. Pamiętać musimy, że każdy wyrób tytoniowy nie tylko się spala, ale bierze się go do ust i do rąk. Polskie społeczeństwo nie zajmowało się wiele szkodliwością złego tytoniu, ale w czasie wojny, gdy Polskę zalewano niemieckimi, prywatnymi wyrobami, wielu ludzi nie wiedziało, z czego i z jakiego powodu choruje.

Polska sprowadzała w 80 proc. surowiec tytoniowy z zagranicy. W interesie naszego narodu leży, byśmy podobnie jak Francja, Włochy, Japonia i inne państwa dążyli do stworzenia i podniesienia rodzimej produkcji tytoniu. Nie tutaj miejsce udowadniać, że to jest możliwe. Czy dobrze będzie gdy wydamy w tym względzie naszego rolnika na up i pod wpływ obcego, bezwzględniego handlarza. Tem bardziej, że produkcja rolnicza nie daje gotowego surowca, lecz zbior tytoniu u susi się masowo poddać fermentacji. Nawet bardzo wielka wies nie może podoląć temu i zdobyć się na takie masy tytoniu i inwestycje, któreby zapobiegały stratom i załodom. Nie ulega wątpliwości, że tylko rząd może urządzić tę sprawę należycie i korzystnie tak dla skarbu jak też rolnika.

Również zastanowie należałoby się i to bardzo poważnie, czy dobrze byłoby oddawać także młodocianym pracownikom i pracowniczkom tytoniowe pod wpływ obcy. Przecież Austria za pośrednictwem monopolu szerzyła we wschodniej Małopolsce nienawiść narodową, obsadzając tam wszelkie placówki monopolowe Niemcami i Czechami i dopięła celu. Zresztą robotnik tytoniowy w fabryce rządowej płatny jest o wiele lepiej, aniżeli w jakimkolwiek zakładzie prywatnym, ma stanowisko pewne i stałe, zapewnioną starość, nie tylko dla siebie, lecz także rodziny pewne, choćby skromne utrzymanie i w każdym wypadku opiekę i pomoc. Robotnicy poznańscy szybko przekonują się, iż działają przeciwko sobie, gdy bronią bezkrytycznie i bez głębszego zastanowienia się interesu prywatnych przemysłowców przeciw Państwu.

Po wojnie żyją u nas wielkie masy inwalidów i wdów wojennych, którym monopol tytoniowy zapewnić może stałe utrzymanie i być z wielką korzyścią dla nich i dla Państwa. Naród i Państwo musi pomyśleć o losie tych, którzy w jego obronie kładli swe życie, trud i spokój życia.

Dlatego też Rząd polski i Ministerstwo skarbu, przedstawiając Sejmowi do uchwały ustawę monopolową, dali dowody, że umieją myśleć naprzód i naprawdę pracują z troską o dobro Państwa i polskiego społeczeństwa. — Wszyscy więc Polacy dobrej woli i opinia publiczna poprzeć powinna te usiłowania i stanąć w obronie dobra własnego i swego niepodległego Państwa.

Dr Julian Skulski.

W Galicyi wschodniej grasują bojównki ukraińsko-sowieckie

Lwów (tel. wł.). W powiecie turskim i starsamborskim stwierdzono w kilku wypadkach, iż grasują tam znowu od szeregu tygodni bojó-

wki ukraińsko-sowieckie. Na skutek wszczętej akcji znaleziono tam liczne zapasy broni i amunicji.

Sowiety nie uznają Galicyi wschodn. za część Polski

Lwów (tel. wł.). Charkowski „Komunist” zamieszcza wyjaśnienie, dotyczące stosunku komisarza spraw narodowościowych do osób pochodzących z Małopolski Wschodniej. Między innymi dowiadujemy się, iż „Galicya nie jest częścią Polski (?), bo „choć” Liga Narodów udzieliła jej mandatu na 25 lat, to jednak Liga Narodów nie jest uznana przez rząd sowiecki, a gdyby nawet była uznana, to tenże nie uznaje mandatu”. Konsekwencją tego jest, iż urodzeni w Galicyi Wschodniej, nie mają praw ani przywilejów, przyznanych obywatelom Polski, na za-

sadzie traktatu ryskiego. Stąd też płyną i dalsze konsekwencje. „Ludowy komisarz spraw zagranicznych postanowił, aby w żadnym wypadku nie traktować obywateli Galicyi Wschodniej jako Polaków i nie wydawano dokumentów, przysługujących obywatelom polskim, oraz zaniechano ewakuacji Galicyan jako obywateli — nie polskich” — „Wizy, wydać przez przedstawicielstwo polskie obywatelom Galicyi Wschodniej, są „nieważne”, natomiast wolno wydawać dokumenty, jako „obecnie obywateli w Galicyi”.

Polska składa życzenia nowemu Papieżowi

Warszawa. (PAT) Prezydent Piłsudski wysłał do kardynała Gaspariego depezę następującą: Do Jego Eminencji kardynała sekretarza stanu, Rzym.

Proszę Waszą Eminencyę o przedłożenie Jego Świątobliwości wyrazów głębokiej radości, jaką serca polskie odczuły na wiadomość, że na najwyższe stanowisko głowy Kościoła został

wybrany ten, który był tak życzliwym i wypróbowanym przyjacielem Polski. Proszę również Waszą Eminencyę o złożenie Ojcu św. moich życzeń, jak również wyrazów najgłębszej czci. (— Piłsudski, prezydent ministrów i minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego)

Francja wita z zadowoleniem Piusa XI

Paryż. (PAT) Prasa paryska daje wyraz swemu zadowoleniu z powodu wyboru papieża Piusa XI. Francuski ambasador przy Watykanie Jonnard oświadczył przedstawicielowi Havasa, że wybór kardynała Ratti'ego daje gwarancję, iż nie będzie w polityce Watykanu żadnych zamętów i że polityka Benedykta XV będzie nadal kontynuowaną. Dzienniki są zda-

nia, że nowy papież będzie uprawiał politykę pojednania zarówno w stosunku do Francji, jak i Kwirynału. Liczne dzienniki, jak „Matin”, „Journal”, „Petit Parisien” podkreślają, że papież Pius XI dzięki swej znajomości Europy Wschodniej jest należycie przygotowany do podjęcia dzieła rozszerzenia katolicyzmu na Rosję.

Co mówią i piszą o nowym Papieżu.

Kraków, 9 lutego.

Prasa całego świata zajmuje się obecnie osobą nowego Papieża Piusa XI. Prasa polska podnosi zgodnie, że nowy Papież, a niedawno jeszcze nuncjusz warszawski, posiada wielkie zrozumienie dla spraw polskich i że wielokrotnie zaznaczył w enuncyacjach bardzo przychylnie stanowisko dla naszych wewnętrznych i zewnętrznych zagadnień.

Papież — polskim biskupem.

Ks. Kotula, poseł na Sejm, tak opowiada: Razu pewnego, bawiąc u JE. arcybiskupa Ratti'ego, gdy urzędował on — jako nuncjusz papieski — w Warszawie, powiedziałem:

— My, Polacy, mamy to przekonanie, że Wasza Ekscelencya jest naszym przyjacielem.

Na to odpowiedział J. E. nuncjusz Ratti:

— Dobrze ksiądz powiedział. Jestem przyjacielem Polski. Cieszę się, że zostałem mianowany nuncjuszem w Polsce. Gotów jestem tu całe życie pozostać, a nawet nie tę miałbym przeciw temu, aby na waszej ziemi złożono kości i prochy moje. Ukochałem waszą piękną ojczyznę. Z racji Polski zostałem biskupem, w Polsce zostałem konsekrowany na biskupa przez biskupów polskich, a nawet ten piękny pectoral, który noszę na piersiach, otrzymałem od Ojca św. zapewne dlatego, że jestem nuncjuszem w Polsce. Ja jestem właściwie biskupem polskim.

Kardynał Ratti i kardynał Bertram w sprawie górnośląskiej.

Niesłychanie wiele wycierpiał J. E. Ratti z okazji znanego listu kardynała Bertrama w sprawie plebiscytu na Górnym Śląsku. W dzień, przed ogłoszeniem tego listu rozmawiał z kardynałem Bertramem a kardynał Bertram — co należy stwierdzić — nie mu nie wspominał o tem, że ma zamiar taki list ogłosić, jakkolwiek

on był komisarzem plebiscytowym Stolicy Apostolskiej, na Górnym Śląsku.

Z pobytu kardynała Ratti'ego w Warszawie.

Pobyt ks. nuncjusza Ratti'ego trwał w Warszawie trzy lata. Korzystał on z mieszkania pokojowego przy ul. Książęcej, w domu pałafii św. Aleksandra. Mieszkanie to załatwował Papieżowi proboszcz pałafii św. Aleksandra, ks. infułat Brzozewicz. Mieszkanie to, urządzone nad wyraz skromnie, posiada przeszlezną kapliczkę prywatną, w której codziennie modlił się obecny Papież.

Po mszy św. spożywał skromne śniadanie, przyrządzone we własnym mieszkaniu przez obsługę osobistą, złożoną z lokaja i kucharki, przywiezionych z Włoc. Od godz. 9-ej do 12-ej w południe ks. nuncjusz Ratti pracował w swoim gabinecie, odczytując codziennie miejscową prasę codzienną i „Wiadomości Archidiecezjalne”. O godz. 1-ej spożywał skromny obiad, po czym do późnej nocy pracował w swoim gabinecie.

Odbywał on często spacery piesze po mieście, wynajmując powóz tylko w wypadkach oficjalnych wizyt.

W czasie wojny z bolszewikami odwiedzał osoby bliskie chorych i rannych żołnierzy polskich, to specjalnie zwiadał w tym celu wszystkie dworce warszawskie, gdzie mógł ponieść pomoc.

Warszawa ma po nim trwałą pamiątkę w postaci sierotnica św. Heleny na Nowoczesnym, ufundowanego przez dzisiejszego Papieża z własnej szkatuły.

W zakładzie tym, mieszczącym sieroty po żołnierzach polskich, którym się opiekował osobiście ks. nuncjusz Ratti, posiadał on własną kaplicę.

W uroczystości i dni świąteczne odwiedzał zawsze katedrę św. Jana, a przed swoim wyjazdem

osobiście celebrował nabrzeżnictwo Bożego Ciała w Warszawie.

Taksamo nie opuszczał ani jednej uroczystości narodowej, zaszczycając je stale swoją obecnością.

Stosunek do rządu polskiego.

Gdy dnia 17 marca 1921 r., a więc przed jedenaście miesiącami posłowie sejmowi, rząd i Naczelnik Państwa zebrał się w Katedrze Świętojańskiej celem wysłuchania dziękczynnego „Te Deum” po uchwaleniu Konstytucji, ksiądz Ratti przybył na tę uroczystość wraz z całym ciałem dyplomatycznym.

Na jego twarzy ściągłej, jeszcze rumianej i w jego oczach mądrych, przysłoniętych okularami widniały oznaki szczerzego zadowolenia, a nawet radości, że w dziejach wewnętrznych odrodzonego państwa polskiego podniósł się wreszcie potężny słup miłowy, wytykający temuż państwu dalszą jego drogę.

Co piszą Niemcy.

„Danziger Zeitung” tak pisało przed ukończeniem konklawe: „Jakkolwiek wybór Kardynała Ratti'ego wydaje się prawie wykluczonym, interesującym jest przecież dowiedzieć się, co powiedział do pewnego interviewera o Polsce i o Niemcach Ratti”.

„Podział Śląska nie przynosi dochodowi gospodarki niemieckiej żadnych szkód. Polacy skarżą się wprawdzie, ale sądzą, że są z wyniku zadowoleni. Ich nienawiść przeciw Niemcom stąd pochodzi, że Niemcy od trzynastego wieku podlegli sobie Polaków traktowali w sposób wprost nieludzki. Polski lud był zmuszony w milczeniu znosić wszelkiego rodzaju gwałty”.

Te skłonności Ratti'ego, dobrze wreszcie znane we wtajemniczonych kołach, niemało się przyczyniły wobec ściśle neutralnego nastroju Benedykta XV-go, że jego warszawska misja tak szybko się skończyła i że kapelusze kardynalski tylko z trudem przysłonić mógł skandal”.

Ksiądz Ratti jako... alpinista.

Ksiądz Ratti był w dojrzałym jeszcze nawet wieku zapalonym alpinistą. Z miłym humorem i dowcipem, który go cechował, opowiadał w Warszawie swoje rozczarowanie co do krajobrazu naszego Mazowsza. Cieszył się też bardzo przed udaniem się do Częstochowy, że tam będzie się mógł wędzić na górę.

— Częstochowa — mówi — Jasna Góra. Chiaro Monte — i dodał z westchnieniem: Chiaro sì, ma monte? (Jasna tak, ale góra?)

Z pewnym współczuciem myśleć się musi o alpinistach, który wedle wszelkiego prawdopodobieństwa, nigdy już w życiu nie zobaczy zbliżonej wierzchołka wysokiej góry! Wszystkie cuda watykańskich ogrodów nie wynagrodzą Piusowi XI tej straty!

Czy goście hotelowi płacą daninę?

Rozporządzenie wykonawcze pana ministra skarbu z dnia 7 stycznia do ustawy o daninie wyjaśnia dostatecznie, że mieszkańiec hotelu, czy to stały, czy nie stały gość, nie płaci żadnej daniny jako lokator czy sublokator.

Właściciel hotelu płaci daninę podwójną, bo jako właściciel przedsiębiorstwa przemysłowego — 100-krotną wysokość opłaty za świadectwo przemysłowe, i jako lokator, o ile wynajmuje lokal od właściciela domu — wówczas daninę płaci w wysokości dwukrotnej sumy czyn-

szu za rok ubiegły.

W żadnym zaś wypadku gość chwilowy w hotelu nie płaci daniny od zajmowanego numeru, ani też nie płaci jej i taki gość, który stały zajmuje numer.

W praktyce zaś właściciele hoteli będą chcieli rozłożyć pewną sumę z zapłaconej daniny na komorne na swoich stałych klientach. Będzie to jednak przedmiotem prywatnego porozumienia się stron zainteresowanych.

W jakich warunkach urzęduje poselstwo polskie w Moskwie.

Echa pożaru.

Władze sowieckie dotychczas nie udzieliły poselstwu polskiemu nowego lokalu, wskutek czego poselstwo polskie pozostaje do dziś dnia w nawpół spalonym, zalanym wodą gmachu przy ulicy Powarskiej. W zastępstwie nieobecnego posła Stefańskiego charge d'affaires Morawski wystosował do władz sowieckich 3 noty, w których stwierdzał, że gmach poselstwa był wadliwy z punktu widzenia techniki budowlanej i nie odpowiadał warunkom przeciwpożarniczym, co w wysokim stopniu utrudniało akcję ratunkową. Działalność telefonów oraz straży ogniowej wykazała w czasie pożaru najwyższą nieudolność, co powiększyło rozmiary poniesionych strat, za które poselstwo czyni odpowiedzialnym rząd sowiecki.

Władze sowieckie nie ujawniają jednak w najmniejszym stopniu dobrej woli w sprawie zadośćuczynienia słusznym żądaniom poselstwa, domagając się uprzedniego uregulowania komornego za 6 miesięcy, płatnego z góry w

złocie lub w walucie zagranicznej. Z identycznymi żądaniemi zwrócili się w swoim czasie sowieci do wszystkich misyj zagranicznych w Moskwie, które wobec wygórowanych żądań udzieliły sowiecom odpowiedzi odmownej.

Rząd sowiecki w swoim czasie żądał wówczas od naszego poselstwa rocznego komornego w wysokości 90 tysięcy rubli rocznie za dzierżawę niewielkiego piętrowego budynku o wartości przedwojennej 120 tysięcy rubli. Skutkiem zbiorowego protestu i naszych rokowań obniżono tę sumę do 24 tysięcy rubli w złocie, co również uznać należy za sumę wygórowaną.

Ciekawym momentem wynikłym na tle rokowań była odmowa rządu rosyjskiego na przyjmowanie komornego w obecnej walucie sowieckiej według oficjalnego kursu złota, w wysokości półtora miliona rubli sowieckich za rubel złotem. Żądanie to jest tembardziej nieuzasadnione, że misje rosyjskie w Polsce placą komorne w naszej walucie.

Aresztowanie komisarza sowieckiego w Boguminie.

Wiół on wiele brylantów i złota.

Policja czeska aresztowała na stacyi w Boguminie 26 letniego pasażera, który powiedział, że jest komisarzem sowieckim i nazywa się Mark.

Po bliższym dochodzeniu okazało się, że aresztowany włada biegle językiem francuskim, niemieckim, włoskim, hiszpańskim, rumuńskim i rozumie język czeski. Po kilku dniach aresztu t. zw. Mark zaczął się wypowiadać wszelkich stonków z bolszewikami, oświadczając, że jest uchodźcą z Rumunii. Ponieważ mimo to trzymano go w więzieniu, próbował się samą ręką wydo-

stać, proponując dozorcę trzy brylanty za ułatwienie ucieczki.

* Ucieczka się nie udała, fakt jednak posiadania przez więźnia brylantów zmusił policję do przeprowadzenia najściślejszej rewizyi. W spruchniałych zębach znaleziono brylanty, za zębami mądrości — dwa maleńkie woreczki, napelnione brylantami. Znaleziono kosztowności również w podszewkach butów więźnia. Po zastosowaniu środków przeczyszczających znaleziono kilka wielkich brylantów.

Guy de Chantepleure. 10

Slub w aeroplanie

Przełożyła z francuskiego

Marya z Dzieduszyckich Komorowska.

— Nie, droga dziecino, nie dostaniesz dziś papiersa odemnie...

— Czemu, dawaj prędko... Lubię twój jasny tytoń, tytoń tureckich paszów, tytoń, woniejący marzeniem... Przecież nieraz paliłam twoje papierosy?...

— Tak, lecz tylko w salonie twojej chrzestnej matki... I dawać ci je tam będę i w przyszłości także, tu jednak, nie mogę uczynić zadość twojemu życzeniu... Nie cierpię, gdy kobieta... a tem bardziej jeszcze młoda panienka, pali w publicznem miejscu.

Nastąpiło milczenie. Kerjeau zapytał o pana Davranca, lecz nie nalegał na odpowiedź. Wiedział, że siedzi o tej porze przy zielonym stoliku, od lając się całkowicie szalańskiemu swemu narogowi i że Amy, chociaż zbyt dobrze wtajemniczona w słabe strony swej opiekunki, lęka się zawsze tego, by nie była zmuszona usłyszeć, lub wyrzec słowa, któreby jej to przypominały.

— Myślałam Amy, żeś nie miała zamiaru przyjść dziś wieczór do kasyne?

— Kto ci to mówił?

— Jeden z wielbicieli twoich wdzięków.

— Wielbiciel? Który i naprzykład?

— Który? Co za niezłomna pewność siebie? Więc imię ich łagomy nieprawdaz?

— Leciuchy tytułow kapelusze poruszył się. Właścicielka jego uczuła się widocznie urażoną.

— Nie dokuczaj mi, Kerjeau!... „który”, zna-

czy pogroźtu, czy doktor Sorbier, albo czy też pan Lecolteux?... Nie mam się tak dalece kim bardzo chlubić.

— Otóż to właśnie — zauważył Kerjeau w myśli — malutka Amy zapomina o jednym nazwisku, sądzą, że...

Lecz powstrzymał się od zrobienia jakiegokolwiek aluzji o tym, którego nazwiska nie wyrzekła.

— Bardzo, znać pogardliwa, powiedział, — Więc doktor Sorbier ci się nie podoba?

— Gorzej, bo mnie nudzi!... Znadto jest przejęty swoją moralną wartością, pięknem swej przyszłości, poświęconej nauce i wspaniałością swojej przeszłości, przeznaczonej sztuce... Należy do tych mądrych ludzi, z którymi rozmowa nauczyłaby mnie niedługo lubić paplaninę głupców... Powiedziałam mu, że mnie nie zobaczy w kasynie co bynajmniej nie było kłamstwem... Zresztą, dziś wieczór nudzą mnie wszyscy... chcę powiedzieć, że wszyscy mężczyźni...

— Czy żądasz, wobec tego, bym się oddalił? zapytał Kerjeau, trochę rozśmieszony, ale także odrobinę poirytowany mizantropią swojej towarzyski.

— Co za myśl! Ty, drogi Kerjeau, ty nie należysz do rzędu wszystkich, Ty nawet nie jesteś mężczyzną tylko moim przyjacielem, moim starszym bratem, moim wujem i sama już nie wiem, czem jeszcze? Prawda, przedewszystkiem moim Bizutem — olbrzymem! Ciebie nie potrafię nigdy zaliczać do szeregu ludzi, którzy mnie nudzą.

Kerjeau skłonił się żartobliwie.

— Bardzo się czuję zaszczycony tem, coś powiedziałam!

Nie było to jednak może zupełnie ściśle aż do absolutyzmu. Chociażby najidealniej przyjazne było i bezinteresowne przywiązanie mężczyzny,

to mu nie sprawia przyjemności, gdy go mu młode dziewczę, z którym go żadne nie łączą węzły pokrewieństwa, nadaje rolę wujasaka.

— Może spotkałeś dzisiaj doktora Sorbier, Kerjeau?

— Niel! Ale zato widziałem Lecolteux!

— Rora?... Biednego Rora!

— Biedny Roro! Jego sprawa jasną. Powiesz zapewne, że należy do rzędu tych głupców, których istnienie usposabia się zyczliwie do ludzi rozumnych nieprawdaz?

— Przecież byś chyba nie chciał, bym wyszła za Rora Lecolteux?

— Ani za Lecolteux, ani za nikogo innego... na tę chwilę. Zbyt jeszcze jesteś młoda, Amy!

Dziewczę zamilkło, zaspione, lecz nie na długo, bo zaśmiało się za chwilę, bardzo tym razem wesoło i śmiech jej, w swej harmonijnej czystości, tak był skodkim, tak rozkosznie dziecięcym, że Kerjeau powtórzył w duchu to samo zdanie, co je dopiero co był wypowiedział głośno... tak, bezsprzecznie zbyt jeszcze jest młoda.

— Kerjeau, muszę ci opowiedzieć coś ogromnie nieprzyzwoitego... Zobaczyłam pewnego dnia w ogrodzie nie pamiętam już jakiego kasyne, (miałam wówczas dopiero piętnaście, czy szesnaście lat), jednego mężczyznę, co chciał pocałować kobietę...

— Do dyabła!

— Była bardzo ładna... Co się zaś tyczy jego, to nie wiem, czy był piękny, czy brzydki... Lecz to wiem napewno, że w danej chwili był uderzająco podobny do wilka z Czerwonego Kapurka z mojej książki z bajkami, gdy mówi: to na to żeby cię lepiej schrupać moje dziecko!... Balam się zawsze tego obrazka okropnie. To też mogę cię upewnić, że zamknęłam galopem.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Prócz złotego zegarka i większej gotówki, kosztowności, znalezione przy aresztowanym, ocenione są najmniej na 300.000 koron czeskich.

Aresztowany przyznał się, że rząd sowieński wysłał go do Pragi z instrukcjami dla bolszewików czeskich.

Horowitz, — tak się nazywał właściwie dygnitarz sowiecki, — zeznał, że razem z nim jechali również dwaj delegaci sowieccy ze znaczną sumą pieniędzy i literaturą komunistyczną, przeznaczoną do Polski. Obawiając się jednak zatrzymania na granicy polskiej, wyrzucili walizy z bibułą przez okno wagonu, dojeżdżając do granicy, w nadziei, że uda im się przeszwarować ją później. Zamiar się nie udał i delegaci zmuszeni byli powrócić do Rosji.

Dzieje międzynarodowego szpiega.

Nazwisko: Ignacy Trebitsch-Lincoln zasługuje na pomieszczenie na liście słynnych szarlatanów w większym stylu, obok głośnego „chevaliers d'industrie” z XVIII-go wieku.

Z pochodzenia Węgier, Trebitsch przyszedł wnet do przekonania, że Węgry są dlań zbyt ciasnym terenem działalności i jako 20-letni, pełen nadziei młodzieniec, wyjechał do Anglii.

Przezwał się tam Lincoln. Uśmiechała się mu polityka, jako zawód szczególnie popłacający. I nie upłynęło wiele wody w Tamizie, a Mister Lincoln został członkiem Izby gmin.

Skoło wybuchła wojna, ofiarował on rządowi brytyjskiemu swoje usługi, jako znawca stosunków w mocarstwach centralnych. Właściwie został zwykłym szpiegiem. Cześć nie poszczęściło mu się na tej niwie, tak dla niego odpowiedniej, czemu pan poseł pewnego niepięknego poranka musiał uciekać na łeb na szyję z granic swej przybranej ojczyzny, niewiadomo. Dość, że pojawił się w Nowym Jorku, gdzie opowiadał, że rząd angielski usiłuje podstępem lub gwałtem położyć nań rękę. W tym czasie wydał książkę „Dzieje szpiega”, która przyniosła mu nie mało dolarów.

Z powodu afery szpiegowskiej, Stany Zjednoczone nie mogły wydać go Anglii, gdyż Ameryka opiekuje się przestępcami politycznymi. Ale p. eks-poseł sfalszował weksel i za to dostał się na trzy lata do kozy. Po odsiedzeniu kary wynurzył się znów na powierzchnię w Europie i to na Węgrzech, gdzie maczał palce w sprawach,

Dziennik socjalno-demokratyczny „Prawo Ludu”, zaznaczając ciężką sytuację w Rosji i blagane odezwy rządu sowieńskiego o pomoc dla głodnych, pisze:

„Wobec takich strasznych warunków rząd sowieński wysyła za granicę milionowe upominki dla swych emisariuszy komunistycznych, aby mogli oni kontynuować swoją działalność destrukcyjną. Człowiek uczciwy nie wie, czy większą grozą przejmują cynizm, z jakim bolszewicy moskiewscy, mimo panującego w państwie głodu, wyrzucają całe skarby na agitację komunistyczną za granicą, czy też komuniści czescy nie wstydzą się przyjmować łapówek brylantowych i srebrników judaszowych na swoją destrukcyjną pracę we własnym państwie.

mających na celu osadzenie arcyksięcia Józefa na tronie węgierskim. W kilka miesięcy potem udał się do Amerongen, postawiwszy sobie wchodząc w stosunki tylko z najwyższymi osobnikami. Nie udało mu się tam wprowadzić rozmawiać z eks-cesarzem Wilhelmem, ale nie przeszkodziło mu to wcale ogłaszać w Ameryce i Anglii wywiadów z Wilhelmem II, i informować świat o sensacyjnych jego zamiarach. Odtąd przybrał tytuł „szpiega dawniejszego cesarza niemieckiego”.

Ażby dać nowy dowód, że rewolucje są wcale dobrym interesem, brał udział pewien w zamachu monarchistycznym Kappa w marcu 1920, wkroczył do biura ministerialnego przy Wilhelmstrasse. Pracował tam z Ludendorffem nad planem wyzwolenia Rosji, poczem wyjechał do Wiednia, gdzie spotkało go nieszczęście. Aresztowano go na żądanie rządu czesko-słowackiego za to, że sprzedał drowi Beneszowi za kilkakrotnie tysięcy koron dokumenty, które rzekomo zawierały dowód sprzysiężenia niemieckiego, a okazały się falsyfikatem. Atoli w Wiedniu poczytano to za sprawę politycznej natury i puszczono go na wolność. Lincoln wyjechał znów na drugą półkulę. Nie ukrywał się tam ze swoją obecnością, ale policja amerykańska poszukiwała go od kilku miesięcy za jakieś sprawy i otóż przedsiębiorczy i utalentowany ten mąż dostał się znów do więzienia, co prasa nowojorska podaje do wiadomości całego świata.

Paskarze.

— Wojciechu! Tyle razy cię prosiłam, żebyś nie pluł na podłogę!

— Przepraszam cię Mery!... Ja nie pluje na podłogę, tylko na posadzkę, co mówię na posadzkę? Na parkiety!... A potem zapowiedziałem ci raz na zawsze, żebyś mnie nie nazywała Wojciechem, tylko Adalbertem!... Ty się nigdy nie odzwyczajasz tych chamskich nawyczek jeszcze z czasów kiedy pieprz i cynamon sprzedawaś w sklepiku jako zwyczajna Maryna. A jednak ja cię nazywam Mery.

— Mało mi na tem zależy mój drogi Adalbertie!...

— „Drogi”? co to znaczy „drogi”?... To jest wprawdzie dobry dla nędzarzy, dla których wszystko jest drogie. My dzięki Bogu nie narzekamy na drożyznę!...

Rozmowa ta toczyła się w bezczelnie eleganckim salonie wzbogaconego ex-sklepikarza, typowego „nuworisza” ze wszystkimi emblematami kariery, jak wypukły brzuch uwięziony w aksamiitnej kamizelce, złoty łańcuch na tym brzuchu etc. — Ona zawiędła, chuda i brunatna jak laska cynamonu. Mąż jej imponuje ale ona jemu bynajmniej!...

Łacza ich wspomnienia dawnej biedy — obecnie chęć nie tyle używania jak błyszczenia. Na razie błyszczy w swoim otoczeniu, bo ex-sklepikarzowi nie przyszła jeszcze na myśl kandydatura poselska.

On błyszczy więc u „Susa”, gdzie funduje piwo podmajstrzym i wożnym sądowym, a ona przynajmuje u siebie na kawie młoda manipulankę z poczty i, jedna bardzo inteligentna akuszerka.

Ex-sklepikarze bywają często w teatrze, a bilety ostentacyjnie zamawia telefonem sam pan — u „Susa”

— Hallo! Teatr miejski?

— Tak!

— Chciałem pójść dzisiaj do waszego teatryku, a co tam gracie?

— Kto mówi?

— Furdzik, no Furdzik Adalbert z własnych funduszków. Zamawiam łożę, będę ja i moja żona Mery!... niech kosztuje co chce!...

Poczem wraca pan Furdzik do „swego” stołu.

— Wiecie panowie, że ja lubię teatr, ale tyl-

ko wesołe kawałki ze śpiewami i tańcami. Pamiętam byłem raz na operetce „Babusie” czy „Zbójce”, nie pamiętam.

— „Zbójcy”, — potwierdził ktoś.

— Wszystko jedno, zawsze jakieś bandyty! Ale pani orzwałem się!... Nie było żadnych śpiewów, a taki ładny tytuł!...

W inny sposób „błyszczy” pani Furdzikowa między manipulanką a inteligentną akuszerką.

— Niech panie bierem ciastka. Tego codzień się nie jada, sztuka w sztukę po 50 marek. My innych nie kupujemy.

— Ach tak! stać państwa, stać na to! — wzdycha pobożnie akuszerka pakując ciastko do ust.

— No przecież i w pani fachu nie źle się dzieje — mówi z łaskawym uśmiechem pani Furdzikowa — a dy ludzie furt się rodzą.

— Wszystko to jeszcze mało! — jęczy akuszerka — żeby wyżyć. A czy paniusia myśli, że wszystkie dzieci na świat przychodzą jak u dobrych chrześcijan?... Akurat!... Ludzi dzisiaj są nie wierzące w akuszerkę i księdza.

Panna z poczty uważa za stosowne zamienić się i zauważa nieśmiało, że to już 8 godzin.

— Osma? o rety! — wola gospodyni — to już idźcie, idźcie moje panie, a weźcie sobie na drogę jeszcze po ciasteczku, bo to ciastka nie bylejakie, po 50 marek sztuka w sztukę!...

Taki żywot pędzą milionerzy pp. Furdzikowie. Dobrze im ze sobą, z ludźmi i z własnym sumieniem.

Kto wie, co ich jeszcze czeka?

Któż może zaręczyć czy nie kupi auta, albo jakiego Krysplnowa, kto może wiedzieć czy nie pójdzie do kryminału?

Ale kryminał dzisiaj nie hańbi.

Kruk.

Kto wynajmie mi pokój umebłowany bez pościeli z osobnym wchodem, ten otrzyma odpowiednie wynagrodzenie a nadto wolne bilety do teatru i kina. Czynnosc wedle umowy. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Gońca Krakowskiego” pod „Spokojny lokator”.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Apolonii

Wschód słońca: 5:22

Zachód słońca: 6:06

Długość dnia: 9:16

Czwartek

9

Lutego

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Czwartek: „Horsztyński”.

Piątek: „Horsztyński”.

Sobota: (Nowość) „Pan obrońca” komedya w 3 aktach Molnara.

Niedziela popoł.: „Dzieje salonu”.

Wieczór: „Pan obrońca”.

TEATR M. GŁOPIA I OPERETKA

Czwartek: „Madame Butterfly”.

TEATR OPERETA

Czwartek: „Ulubieniec kobiet”.

Piątek: „Ulubieniec kobiet”.

Sobota popoł.: „Upiory”.

Wieczór: „Ulubieniec kobiet”.

OPERA I VOŚCI

Czwartek: Krowoderskie Zuchv”

Piątek: „Krowoderskie Zuchv”.

Sobota: „Krowoderskie Zuchv”.

WYKŁADY ZWIĄZKU LITERATÓW W DOMU

ARTYSTÓW (PLAC ŚW. DUCHA).

Czwartek prof. Ludwik Skoczylas: „Upadek cywilizacji” (z powodu książki Zanietowskiego).

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH, RYNEK GŁÓWNY, LINIA A—B 39.

Czwartek, Czesław Kaden art. dram. teatru im. Słowackiego: „Wspomnienia z niewoli bolszewickiej i powrót przez Ocean Indyjski”.

Dziś i codziennie słynny dramat „Cyrk King”. — Główną rolę kreuje artysta-akrobata Amerykanin

EDDI POLO

w Kinoteatrze „Warszawa” (Stradom 15)

General Zeligowski w Łodzi.

Łódź (A. W.) Przybył tutaj general Zeligowski. Miasto podejmie go uroczystym przyjęciem.

Rabin Rubinstein był na otwarciu Sejmu wileńskiego

Wiado. W kołach politycznych zwracają uwagę na fakt uczelnictwa w otwarciu Sejmu rabin wileńskiego Rubinsteina. Sądzą, że fakt ten nie jest pozbawionym pewnego znaczenia politycznego.

Dekoracje krzyżem Śląskim

W poniedziałek w południe w ratuszu poznańskim odbyła się uroczystość wręczenia krzyżów Polskiego Komitetu Plebscytowego tym, którzy z ramienia Komitetu Obrony G. Śląska najbardziej się przyczynili do odzyskania tej ziemi.

Po przemówieniu posła Korfanteo, który scharakteryzował całokształt walki o Górny Śląsk, odbyło się wręczenie dyplomów i odznak Krzyża 106 osobom pomiędzy którymi zostali odznaczeni gen. Raszewski, rektor Święckiego wiceprezydent Kiedak, prezes okręgowego urzędu ziemskiego dr Karasiewicz, prezes poznańskiej dyrekcji kolejowej Dobrzycki, redaktor „Kuryera Poznańskiego” Marchlewski i inni.

Wstęgi Orła Białego.

Wobec wiadomości, że odznakę Orła Białego doręczono kard. Rattiemu, obecnemu papieżowi, dopiero tuż przed conclave, dowiadujemy się, że stało się to dlatego, iż nabycie odpowiednich wstępów dla niedawno stworzonego Orderu przedstawiało pewne trudności. Wyroby własne, łódzkie, okazały się nieodpowiednie, gdyż tego rodzaju rzeczy tam nie robiono. Także zagranicą właściwy dobór barw, szerokości itd. przedstawiał pewne trudności. Niedawno otrzymano z Francji pierwsze próbki rzeczywiście nadające się i właśnie z tych pierwszych wstęp jedną posłano kardynałowi Rattiemu

Bal sztabu generalnego.

Wielki bal urządzony przez oficerów sztabu generalnego pod protektoratem Naczelnika Państwa odbędzie się dnia 11 lutego w Warszawie w salach szkoły podchorążych. Obowiązki gospodyni gospodarzy balu przyjęły na siebie wszystkie wybitne osobistości Warszawy, przedstawiciele państw zagranicznych, radziska Sejmu, ministrowie, generalowie itd. Dochód przeznaczony na inwalidów.

DZIEŃ DOBRY.

Pytanie.

Kraków!... — Czy sobie zadał kto pytanie, Które tak długo rozwiązania czeka? Ma dużo domów — trudno o mieszkanie, Ma dużo ludzi — trudno o człowieka!...

Kr.

Bal prasy lwowskiej.

Bal prasy we Lwowie wypadł widocznie znakomicie, skoro jeden ze sprawozdawców pisze między innymi: Toalety pan były bogate i bardzo piękne, znalazło się sporo odważnych pań, które przybyły w toaletach skromniejszych a gustowych, przełamując przesady, że na balu prasy można się jawić i dobrze się bawić tylko w toaletach królewskich. Wodzireje dokonywali cudów aranzerskich, pomysłowy był zwłaszcza kotylion z efektami świetlnymi. Panie otrzymały bardzo piękną pamiątkę w formie karatów, jakimi poszczycić się nie może żaden komitet balowy, miarowicie ozdobione winietaми pomysłu Kostynowicza tomik pięknych poezji, luksusowe wprost na dzisiejsze czasy wydawnictwo pt. „Baśń jednej nocy”. Specjalnie na bal prasy napisane, pomieszczono w karnacie utwory: J. Kasprowicza polonez, St. Rossowskiego kadryl, S. Wasylewskiego lancier, S. Maykowskiego i K. Rukowskiego mazury, J. F. Gawlikowskiego, M. Kazeckiej, A. Schoredera i H. Zbierzchowskiego walce, J. Gelli intermezzo i J. Mirskiego epilog.

— 000 —

Pomysłowy serwis.

Zarząd fabryki porcelany „Ćmielów” przeznaczył dar honorowy dla m. Lwowa w formie serwisu, artystycznie wykonanego na 120 osób z herbem m. Lwowa i orderem-Virtuti militari. Serwis ten w ciągu b. r. wykonany zostanie w fabryce w Ćmielowie kosztem przeszło miliona marek.

— 000 —

Zbrodnia w Skolimowie

DALSZE REWELACYE.

(d) W uzupełnieniu naszych rewelacji podanych we wczorajszym numerze „Gonia Krakowskiego” w sprawie zbrodni w Skolimowie, do wiadujemy się, że w niedzielę na miejscu zbrodni zjechali: sędzia śledczy Świątkowski, naczelnik urzędu śledczego Samenberga, zastępca tego Kurnałowski, komendant policji Sikorski, nadkomisarz urzędu śledczego okręgu warszawskiego Miukiewicz, oraz kilkudziesięciu wywiadowców i policyantów. Pod kierunkiem wspomnianych przedstawicieli policji, rozestano oddziały policyantów i wywiadowców do pobliskich miejscowości: Obór, Baniochy, Jeziorny, Piaseczna i Konstancina. Obława trwała kilka godzin, a wynikiem było zatrzymanie trzech podejrzanych mężczyzn, których przewieziono do urzędu śledczego, gdzie już siedzi pięciu, również podejrzanych mieszkańców Chylic, pod Skolimowem, zatrzymanych podczas niedzielnej obławy w cegielni cymblickiej.

SEKCYA ZWŁOK.

O godzinie 11-ej rano rozpoczęła się na miejscu sekcyja zwłok ofiar mordu, dokonana przez przybyłego z Warszawy dra Walerego Puchalskiego. Zbrodniarze znęcali się najbardziej nad 58-letnim Antonim Regłem, gdyż ręce i nogi ma on potamane, liczne uderzenia na całym ciele, oraz ranę postrzałową w skroń. Mordercy przypuszczali, że jest to właściciel młyna, gdyż bracia są wielce podobni do siebie i z tego powodu zadali mu takie tortury. Zefia Regłówna ma liczne potłuczenia oraz dwie rany postrzałowe w czaszkę.

Antoni Orzechowski ma ranę postrzałową pod prawem okiem. W głowie Piotra Winiarka również znaleziono kulę rewolwerową. Wreszcie kominiarz, Walenty Kraszewski, ponosił śmierć od rany postrzałowej w głowę.

Zabity Orzechowski, oraz kominiarz Kraszewski pozostawili żony i czworo drobnych dzieci. Według opinii lekarzy, stan rannych studenta Antoniego Małka i Henryka Regła nie zagraża życiu.

REWOLWERY I DUBELTÓWKI.

Stwierdzono też, że bandyci zrabowali trzy rewolwery: jeden należący do Stanisława Regła, drugi do córki, zamężnej Pytlęwskiej i trzeci do kuzyna Regłów, oficera Władysława Dąbrowskiego. Dubeltówkę zaś i sztucer połamali. — Nadto studentowi Małkowi zrabowali 8.000 marek i zegarek czarny. Charakterystycznym jest, że zbrodniarze zniszczyli maszynę do szycia, należącą do córki zamężnej Regłów, gdy drugiej, należące do zabitej Zofii, nie tknęli. Z przeprowadzonego dotychczas śledztwa wynika, że napad rabunkowy był połączony z zamordowaniem.

Czy Zapolska umarła śmiercią naturalną? Sprawa jej testamentu.

Kraków, 9 lutego.

(d) Ciemne firanki, które od lat kilku zasłaniały okno, przez które Gabryela Zapolska spoglądała dawniej na świat, odchyliły się znów. Odchyliła je śmierć...

A z tym momentem równocześnie odsłoniła się tajemnica, jaka rozgrywała się przez kilka dni w połowie grudnia zeszłego roku, gdy ś. p. Gabryela Zapolska rozstawała się z tym światem, w tym samym pokoju przy ul. Gołębia 1. 15 we Lwowie, gdzie zawsze, za życia Zapolskiej, panował gęsty mrok, nie pozwalający widzieć dokładnie jej oblicza.

Zapolska zachorowała, a przy jej łóżku czuwał medyk, Eugeniusz Włodzimierz Kapitałn, zamieszkały we Lwowie przy ul. Mikołaja Reja 1. 3. On był ostatnim pocieszycielem jej zbitałej duszy i lekarzem jej schorzałego organizmu.

I ostatecznie ś. p. Zapolska umarła, a zwłoki jej złożono w kilka dni później kosztem miasta Lwowa na cmentarzu Lyczakowskim.

DONIESIENIE DO POLICYI.

W dniu pogrzebu jednak w urzędzie śledczym policji lwowskiej zjawiał się mąż ś. p. Zapolskiej, p. Stanisław Janowski, artysta malarz, zamieszkały w Krakowie przy ul. Lorotańskiej 1. 5, oraz p. Ludwik Korwin Piotrowski, emerytowany generał wojsk polskich, zamieszkały w Warszawie przy ul. Aleje Jerozolimskie 1. 30, którzy do tego, że ś. p. Zapolska zmarła nie naturalną śmiercią, lecz wskutek niefachowego leczenia ze strony medyka Kapitałna. Donosiciele twierdzili, że ów Kapitałn miał ś. p. Zapolskiej wstrzykiwać lekarstwa, które przyspieszyły śmierć Zapolskiej. Nadto zawiadomili oni policyę, że ów Kapitałn miał osobiście sporządzić testament ś. p. Zapolskiej, który dał jej w ostatniej chwili życia do podpisu. Na świadków, celem potwierdzenia tych faktów, donosiciele powołali następujące osoby: Ludwika Bieniańskiego, porucznika, zamieszkałego we Lwowie przy ul. Mikołaja Reja 1. 3, Stanisława Podwińskiego, mieszkającego przy ulicy Potockiego 1. 21 i profesora Loguzzańskiego, zamieszkałego przy ul. Gołębia 1. 15.

ŚLEDZTWO.

Wobec tego urząd śledczy bezzwłocznie rozpoczął dochodzenia, prowadzone przez komisarza Siojtkowa i inspektorów rejonowych Barla oraz Zabolowicza. Stwierdzono wówczas, że Kapitałn przedłożył ś. p. Zapolskiej przed samą śmiercią karakę do podpisu, na której Zapolska większą część swego majątku zapisywała na rzecz Kapitałna i jego nieletniej córki. — W szczególności Kapitałn wymienił droższe rzeczy ruchome dla siebie, a na rzecz córki swojej wpisał przelewanie wszelkich praw autorskich i pobieranie honoraryów od sztuk, wystawianych na scenach i od prac, drukowanych w piśmie, oraz od księzek. Natomiast zazaczył, że ś. p. Zapolska swemu mężowi, panu Janowskiemu, niczego nie zapisuje. Testament ten był spisany na kartce papieru, zaopatrzonej ołówkami, niewyraźnie podpisem ś. p. Zapolskiej, po którym następnie Kapitałn pociągnął piórem.

ŚWIADKOWIE I ZNAWCY.

Charakterystycznym jest to, że przy podpisaniu tego swistka był obecny wspomniany profesor Loguzzański. Gdy ś. p. Zapolska „testament” podpisała, wówczas prof. Loguzzański również na nim podpisał się jako świadek. Jednak w trzy godziny później pisemnie prof. Loguzzański oświadczył, że w chwili podpisania ś. p. Zapolska była już nieprzytomna. Słuchany lekarz dr. Świński oświadczył, że w krytycznej chwili podpisania testamentu ś. p. Zapolska

S. p. Gabryela Zapolska.

była już „niepoczytalna”. Natomiast lekarz dr. Panczyszyn wydał orzeczenie, że zadawane lekarstwa przez Kapitałna nie mogły przyspieszyć śmierci ś. p. Zapolskiej, gdyż była ona już w agonii.

Wreszcie pani Maryja Krasowska, która pielęgnowała ś. p. Zapolską, podała, że Kapitałn wykbrzytał stan psychiczny Zapolskiej, a gdy ona była w agonii, przelał jej przedtem sporządzony testament, zawołał świadków i doręczył go głośno, a ś. p. Zapolska machinalnie go podpisała.

Znaleziono zaś lekarstwa w pokoju zmarłej policya oddana do analizy chemicznej, a starszy inspektor farmaceutyczny, Walery Włodzimierz, wydał orzeczenie, że w lekarstwach tych nie znalazłoby żadnych trujących składników.

ŚLEDZTWO SĄDOWE.

Wobec takiego orzeczenia śledztwo sądowe, prowadzone w lwowskim sądzie okręgowym karnym, co do niemiędnego leczenia ś. p. Zapolskiej ze strony medyka Kapitałna, a w szczególności co do tak zwanej „fuszerki” lekarskiej, zupełnie odpadło.

Natomiast prowadzone jest dalej śledztwo w kierunku wyłudzenia testamentu przez Kapitałna, a pretensye w tym względzie podnoszą wspomniany p. Piotrowski z Warszawy i siostra ś. p. Zapolskiej, pani Bielska, zamieszkała w Warszawie przy ulicy Marszałkowskiej 1. 67.

Dowiadujemy się, że mąż ś. p. Zapolskiej, p. Janowski w toku obecnych dochodzeń oświadczył, że zrzeka się wszelkich pretensyi do spadku po żonie.

Dla bliższego wyswietlenia tej zagadkowej sprawy testamentu podnieść należy, że p. Kapitałn, chociaż żonaty, jest słuchaczem medycyny i obecnie ma złożone doktorat. Ponieważ ustawowo wzbronionem jest lekarzom wdawanie się w sporządzanie testamentów chorych, przez nich leczonych, przeto w Wydziale medycznym Uniwersytetu lwowskiego wylonila się myśl, aby pana Kapitałna nie dopuścić do uzyskania doktoratu. Na razie całą tę kwestyę postanowiono zostawić aż do ukończenia śledztwa sądowego.

Zamach na wydział pocztowy w Katowicach.

Niemcy postali w pudełku bombę.

Katowice (AW). Do sekretaryatu Wydziału poczt i telegrafów Naczelnej Rady Ludowej nadeszło z huty „Laury” pudełko drewniane z zaawizowaniem, że znajdują się w niem tajne akta niemieckie. Ze względu na znaczny ciężar, paczka wydała się podejrzana, dlatego przystąpiono z wielką ostrożnością do jej opakowania. Osrożność okazała się uzasadnioną. W paczce

bowiem znaleziono grubą rurę, napelnioną dynamitem, a zaopatrzoną w przyrząd maszynowy, który miał wybuchnąć w chwili nieostrożnego otwarcia pudła. Dzięki ostrożności maszyna piekielna nie wybuchła.

Wdrożono natychmiast śledztwo. Istnieje podejrzenie, że zamachu dokonała „Mordskommando”.

Rozstrzelanie bandyty w Krakowie.

(Do ilustracji tytułowej.)

(d) Rycina nasza przedstawia scenę na dziedzińcu więzienia św. Michała przy ulicy Senackiej, kiedy to we wtorek rozstrzelano Tymoteusza Jarosza, liczącego lat 28, uznanego przez sąd doraźny winnym zbrodni morderstwa i rabunku, dokonanego w domu Franciszka Kowalika w Brodłach, morderstwa posterunkowych Kopcia i Ruska w Rusocicach, oraz morderstwa ks. Wojciecha Janasia w Palczowicach, obok Zatora, o czym obszernie pisaliśmy we wczorajszym numerze „Gońca Krakowskiego”.

W dalszym ciągu dowiadujemy się, że policja w Katowicach telegraficznie, przed straceniem Jarosza, zawiadomiła okręgowy sąd karny w Krakowie o ujęciu tam sześciu bandytów. Między tymi przyaresztowano Józefa Kozę i Piotra Orkisz, należących do szajki rozstrzelanego Jarosza i tajemniczego „Antka”, która właśnie uczestniczyła w zbrodniach, za które Jarosz odpowiadał przed sądem doraźnym.

Koza aresztowano w jego mieszkaniu w Katowicach, w chwili, gdy tenże spożywał obiad. Koza, spostrzegłszy policję, zerwał się z ławki, lecz zobaczywszy, że posterunkowi mierzą do niego z rewolwerów, upadł na podłogę, a równocześnie wyciągnął rękę ku kurtce, która leżała na krześle. Temu jednak przeszkodził jeden z posterunkowych, poczem przekonano się, że Koza w kurtce tej miał cztery ręczne granaty, dwa rewolwery, oraz płyn i proszki do usypiania ludzi. Tak samo przy Orkiszu znaleziono granat ręczny i rewolwer.

Sąd krakowski wczoraj odniósł się w drodze dyplomatycznej do Katowic, aby obu tych zbrodniarzy odstawiono do Krakowa, gdzie obaj również staną przed sądem doraźnym.

Wczoraj na murach miasta naszego pojawiły się urzędowe obwieszczenia, zawiadamiające mieszkańców o straceniu Jarosza. Obwieszczenia te z podpisem sądu karnego, czytane przez tłumy publiczności, wywarły wielkie wrażenie.

Stan pogody.

Komunikat o stanie pogody wydany 8 lutego 1922 roku, o 8 wieczór według danych Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie.

Stan atmosfery: W obszarze wyżu barometrycznego, który obejmuje całą Europę, w dniu wczorajszym przeważała bezchmurna pogoda, z wyjątkiem krajów Skandynawskich i wschodu Polski, gdzie utrzymywało się większe zachmurzenie.

Temperatury w Polsce o godz. 3 popołudniu wahały się w granicach od —8 od —14 (w Poznaniu —8, w Tarnowie i Lwowie —12, w Warszawie, Krakowie i Pińsku —13, w Łodzi —14).

Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie —12,7, najniższa —17,6.

Kraków ciśnienie 774, Temperatura —17,1, Maximum —12,5, Minimum —17,3, opad 0,3 mm.

Prognoza: Dość pogodnie, rano miejscami mgła, silny mróz, słabe wiatry lokalne.

KU CZCI ŚP. M. KARŁOWICZA. W dniu 8 lutego w kościele Karmelitów w Warszawie odbyło się nabożeństwo żałobne za spokój duszy zmarłego przedwcześnie i tragicznie śp. Mieczysława Karłowicza, znakomitego kompozytora.

Z TEATRU J. SŁOWACKIEGO komunikują nam: Dzisiaj „Horsztyński”, jutrzejsze przedstawienie zakupiła w całości Nuza. Atrakcyjną nowość Molnara tym razem w grotesce przedstawia świat „obronców i gentelmanów włamywaczy”. Daje szereg arcyzabawnych sytuacji oraz figur, które odtworzą pp. Ordynska, Hańska, Modzelewska Marva, Brandt, Działosz Dobiesław Kaden i inni. W niedzielę popoł. po raz pierwszy po cenach znizonych „Dzieje salonu” Wroczyński.

MIEJSKI TEATR OPERA I OPERETKA. W dzisiejszej „Madame Butterfly” wystąpi znów gościnnie p. Mokrzycka. Mistrzowska kraczyca tej świetnej primadonny opery warszawskiej w roli głównej ma ustaloną sławę najprzedniejszego artysty. Prześliczny głos artystki, tak podatny dla efektownych nastrojów tej muzycznej party i cała gama subtelnych szepców w dramatycznym pojęciu roli nadają kraczyce p. Mokrzyckiej wartość tak wybitną, że równie nie łatwo się znaleźć. Będzie to ostatni występ p. Mokrzyckiej w partyi Butterfly, więc też ostatnia sposobność podziwiania znakomitego warszawskiego gościa. Reszta obsady głównych partyi tworzą pp. Zbigniew Wierzówna, Stepiński, Isakowicz, Karasinski, Mazanek i inni. Opera zyskała sobie dzięki doskonałemu wykonaniu, ślicznej wystawie i koślawym jednogłośnie wielkie pochwały krytyki i publiczności. Sensacyjna nowa operetka „Szwarc „Królowa Cyrku” grana będzie po raz pierwszy w Krakowie w sobotę 11 bm.

Z TEATRU „NOWOŚCI”. Zainteresowanie „Krowoderskimi Zuchami” na scenie teatru „Nowości” w każdym dniu wzrasta. Liczne rzesze widzów bawia się nadzwyczajnie i podziwiała znakomita gra całego zespołu. Takie kraczyce jak p. Kolman, Czernickówna, Wołińskiego i Koszutskiego nie często można oglądać na scenie „Krowoderskie Zu-

Przedstawiciele Estonii przyjeżdżają do Krakowa

Kraków. (AW) Dowiadujemy się, że w dniu 11 bm., tj. w nadchodzącą sobotę, przybywają do Krakowa przedstawiciele rządu estońskiego,

celem zapoznania się z tutejszym rynkiem przemysłowym. Gośćmi zajmie się prezydium izby handlowej i przemysłowej.

chy” wypełnia repertuar całego bieżącego tygodnia.

Z TEATRU „BAGATELA” komunikują nam: „Ulubienie kobiet” wypełnia stale widownie. Gra artystów z p. Nowackim na czele budzi uznanie. Sztuka odznacza się niezwykłym humorem, jest przy tym najmoralniejsza farsa, farsa grana będzie do końca tego tygodnia. W sobotę popoł. po cenach 70 proc. znizonych „Upiory” z p. Koszutskim. Początek o godz. 3:30. Wczorajem „Ulubienie kobiet” o godz. 7 ze względu na małego odbędzie maskaradę artystów teatru „Bagatela”.

BAL ARTYSTÓW TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. który odbędzie się w salach Starożytności Teatru w sobotę 18 bm. obudził wielkie zainteresowanie w całym mieście a także i w okolicy. Bal ten ma już ustaloną markę najwspanialszego w karzynie Krakowa, tak i tegocieczny jak wszystkie dotychczasowe. Komitet przygotowuje szereg niebywałych niespodzianek jak: plebiscyt gości na królową piękności, mazur — rzadki gość na obcych balach prowadzony przez Czesława Kadena i nadoskonałych wodzirejów, nagroda za najpomysłowszą intruzę oraz niebywałe atrakcje w bufecie. Zaproszenia wydaje się za legitymacją jak również i bilety w komisji w gmachu teatru.

MASKARADA ARTYSTÓW TEATRU „BAGATELA” w sobotę 11 bm. rozpocznie program „Tańce i pieśni” w wykonaniu ulubieńców publiczności pp. N. Nadziejdy, Koszutskiej, Ordonówny, Cortillego, Koszutskiego, Kaczorowskiego i Minozowicz. Początek programu z uderzeniem godzinny 11. Sala artystycznie dekorowana, efekta świetlne dwie orkiestry, Komitet dokłada starań, by zabawa pod każdym względem wypadła okazale. Zaproszenia wydaje komitet w kancelarii teatru.

NINA DOLINSKA mówniczkoplastyczna interpretatorka muzyki klasycznej, która przed kilku dniami na występach swych w Wiedniu odniosła wyjątkowy sukces artystyczny da jeden „Wieczór Poezmatów Tanczyńskich” w wielkiej sali Starożytności Teatru w poniedziałek 13 bm. o godzinie 8 wieczorem. Sprzedaż biletów w księgarni Krzyżanowskiego na ten interesujący wieczór odbywa się w szybkim tempie.

DZISIEJSZY KONCERT ALFREDA HOEHNA

genialnego pianisty, jednego z najznakomitszych odtwórców Beethovena, rozpocznie się punktualnie o godzinie 8 wieczór w wielkiej sali Starożytności Teatru. Nieliczne pozostałe bilety są dziś jeszcze do nabycia w księgarni Krzyżanowskiego i o godzinie 7 wieczór przy kasie w Starym Teatrze.

„URODA ŻYCIA” dramat z czasów niewolnictwa, według słynnej powieści Stefana Żeromskiego — wyświetla obecnie kinoteatr „Wanda” z olbrzymim powodzeniem i sprawiedliwym zupełnie zarówno świetna reżyseria i znakomita inscenizacja jak i mistrzowska gra znanych artystów p. Maryi Brydzińskiej i Józefa Węgrzyna. Na postawie dyrektora „Wandy” podnieść należy, że kino „Wanda” nie kulturuje w programach ani niezdrowej sensacji ani niemoralnej pornografii, ale stara się usilnie o prawdziwie artystyczne i wartościowe obrazy.

VIII KONCERT SYMFONICZNY ORKIESTRY ZWIĄZKU MUZYKÓW POLSKICH w Krakowie, który odbędzie się w niedzielę 12 bm. o godz. 11 przedpoł. w sali Starożytności Teatru budzi nadzieję zainteresowanie ze względu na współudział światowego wiodącego wirtuozą Pawła Gruenimera oraz bogaty program. Orkiestra pod batutą dyr. Bolesława Wallek-Walewskiego. Bliższe szczegóły w afiszach. Pozostałe jeszcze bilety do nabycia w kasie zamawiań Leszkievicze i Ska Kraków, pl. Szczępański 2 (obok Starożytności Teatru).

(d) **OKRADANIE CHŁOPÓW.** W Ryńku Kleparskim ustawicznie zdarza się, że są okradane tary wozy chłopów przybywających na targi do Krakowa. Wczoraj z jednego wozu Karol Muellerberg liczący lat 19 i Józef Idec, mający lat 17 skradli kawę i na tym gorzej uczynku zostali obaj przyłapani. Zanim odstawieni będą do sądu, narazie przebywają w aresztach policyjnych.

(d) **KRADZIEŻ Z WYSTAWY SKLEPOWEJ.** Ubiegłej nocy jakiś dotąd niewykładowany sprawcy otworzyli sobie wystawę kłopotu Lazara Margulisa, mającego sklep przy ulicy Grodzkiej 27. Skradli 12 sweterów damskich i jedną bluzkę łącznej wartości 60 tysięcy marek niezatrzymani przez przechodniów, zbiegli. Dochodzenia policyjne celem ujęcia sprawców tej kradzieży są w toku.

Rosya nie uzna długów przedwojennych

Paryż (AW). Z Moskwy donoszą, jakoby wszechrosyjski komitet wykonawczy uchwalił polecić delegatom Rady Komisarzy Ludowych, udającym się do Genui, odmówić bezwzględnie przyjęcia na rząd sowieński zobowiązania do

spłacania, względnie uznania przedwojennych długów Rosji. Komitet wykonawczy uzasadnia swoje stanowisko faktem, iż imperyalizm państw zachodnio-europejskich doprowadził Rosję do wielkiej do bankructwa.

Zwycięstwo Trockiego nad Leninem

Odrzucenie wniosku Lenina o zmniejszenie armii.

Moskwa (PAT) Na jednym z ostatnich posiedzeń wszechrosyjskiego centralnego komitetu wykonawczego, Lenin zaproponował, aby zmniejszyć armię sowiecką do 50 proc. Trocki przeciwstawił

się temu stanowczo, twierdząc, że nadzieje pokładane w konferencji genueńskiej są iluzoryczne. Po dyskusji wniosek Lenina odrzucono.

Francya żąda odroczenia konferencji w Genui

na trzy miesiące

Paryż. (PAT) Havas. „Petit Parisien” dowiaduje się z Londynu, że nota francuska w sprawie konferencji genueńskiej zwraca uwagę na to, że postanowienia powzięte w Cannes uchwały, wzbraniającej państwom wzajemnego mieszania się do spraw wewnętrznych, nie mo-

gą w żadnym razie przeszkadzać sprzymierzonym w interwencji w razie restauracji monarchistycznej i militarnej w Niemczech lub na Węgrzech. Nota uważa za konieczne odroczenie genueńskiej konferencji na trzy miesiące dla umożliwienia starannego jej przygotowania.

Konferencja paryska położy kres konfliktom w łonie koalicji

Opinia króla Jerzego.

Londyn. (PAT) Biuro Reutera. W mowie tronowej oświadczył król Jerzy w sprawie Bliskiego Wschodu, że spodziewa się, iż konferencja, która się odbędzie w niedługim czasie w Paryżu między ministrami państw sprzymierzonych położy kres konfliktom. W zakresie polityki wewnętrznej wskazał król na potrzebę ograniczenia wydatków oraz zapowiedział przedłożenie parlamentowi projektów, któreby ułatwiły wprowadzenie w życie umowy angielsko-irlandzkiej.

L. George zaczyna Francję rozumieć

Londyn. (PAT) Ag. Havasa. Omawiając w izbie gmin sprawę układu francusko-angielskiego Lloyd George oświadczył, że należy Francji okazać, że nie jest izolowaną, ani pozostawioną samej sobie. Niema większego niebezpieczeństwa — mówił premier — jak obawa, jaką żywi ten dzielny naród. Jeżeli zważyte panowie, że znajduje się on wobec obawy, która ma za podstawę i usprawiedliwienie trzykrotne zmniejszenie Francji w okresie jednego wieku, to zrozumienie, że obawa ta tkwi w sercu każdego

Francuza i z konieczności wpływa na sąd i francuskich mężów stanu. Toteż wszystko to, co daje Francji powagę, że gdyby przejścia z roku 1914, 1870 i 1814 powtórzyły się bez prowołacy ze strony Francji, to Wielka Brytania znajdzie się obok niej ze wszystkimi słami w celu udzielenia jej pomocy przeciwko najeźdźcy — wszelkie tego rodzaju zapewnienia wzbudzają zaufanie Francji.

Sejm wileński

Wilno. (PAT). Punkt ciężkości obecnych prac Sejmu wileńskiego znajduje się w komisji politycznej, której zadanie polega na uwzględnieniu wszystkich wniosków i rezolucyj klubów, oraz na wypracowaniu jednej formuły, któraby uwzględniła postulaty większości stronnictw.

Układy polsko-gdańskie

Gdańsk. (AW) „Danziger Neueste Nachrichten“ donoszą, że w najbliższym czasie rozpoczną się w Warszawie rokowania polsko-gdańskie. Postulaty rządu polskiego ujęte być mają w 13 punktów, postulaty zaś rządu gdańskiego w 14 punktów. W ciągu dotychczasowej wymiany pism przedrozkowaniowych wyłoniło się 13 nowych punktów tak, że obecnie na porządku dziennym znajduje się do rozstrzygnięcia 40 spraw. Miasto Gdańsk ma się domagać między innymi uregulowania zaopatrywania Woinego Miasta w węgiel górnośląski i naftę polską.

Przed konwencją kolejową z Łotwą i Estonią

Warszawa (tel. M.). Delegaci rządu polskiego wyjechali do Rygi na obrady komisji i opracowanie konwencji kolejowej pomiędzy Polską, Łotwą i Estonią.

Organizacja akcji przeciwepidemicznej w Warszawie

Warszawa (Tel. M.) W mieszkaniu prezydenta Ponikowskiego odbyła się konferencja, w której wzięli udział wysoki komisarz Ligi narodów dla spraw zdrowia dr Reichmann, min. Skirmunt Downarowicz, Chodźko, oraz prez. komisji reparycyjnej p. Wł. Grabski. Omawiano wnioski za pobiegające zawleczeniu epidemii we wschodu do Polski.

Warszawa. (PAT) W ministerstwie zdrowia publicznego odbył się zjazd dyrektorów wojew. urzędów zdrowia. Obrady toczyły się pod kierownictwem kierownika ministerstwa dra Chodźki. Zjazd był poświęcony omówieniu spraw związanych z akcją sanitarną ministerstwa zdrowia w zakresie zwalczania gruźlicy, jaglicy, alkoholizmu i chorób wenerycznych, oraz sprawy zwalczania epidemii wśród reparyantów.

Czas pracy w handlach

Warszawa (Tel. M.) Wobec niejasnego i spornego komunikowania ustawy o czasie pracy w handlach, uchwalony przez Sejm w 2 czytaniu, biuro prasowe zredagowało tekst ustawy, według którego okazuje się, iż ustawa ta nie narusza 8-godzinnego dnia pracy, jedynie zaś przewiduje 10-godzinny czas otwierania handliów z wyjątkiem aptek i jadłodajni, bez zamykania w godzinach popołudniowych. Pracownicy jednak nie mogą być dłużej zajęci ponad przyjętą normę. Poza to słychać, iż klub mieszczański zamierza wnieść w 3 czytaniu poprawkę do ustawy, dotyczącą zakładów przyjezdnych, które mogłyby być otwarte w dni przedświąteczne przez 12 godzin.

Sprawa Bukowiny

Lwów (tel. wł.). „Daily Chronicle“ donosi, iż sprawa Bukowiny rozstrzygniętą zostanie przez Radę Najwyższą, razem ze sprawą Galicji Wschodniej. „Wpered“ podając tę wiadomość, uważa to „rozstrzygnięcie za bardzo korzystne“.

Przesilenie rządowe we Włoszech trwa dalej

Rzym. (PAT) Ag. Havasa. Wobec żądań poszczególnych grup parlamentarnych w sprawie rozdziału tek ministerjalnych, de Nicole zrzekł się misji utworzenia gabinetu.

Rzym. (Radio. PAT) Wobec złożenia przez de Nicole misji utworzenia gabinetu przypuszczają, że gdyby Orlando podjął się tej funkcji napotka z pewnością na przeszkody ze strony socjalistów i kleryków. Wobec tego wchodzi znowu w rachubę Giolitti.

Świętokradztwo w kościele OO. Karmelitów w Krakowie.

(d) Przed kilku dniami z jednego ołtarza w kościele OO. Karmelitów na Piasku, skradziono pozłacany krzyż przedstawiający wartość kilkunastusetu tysięcy marek. Służba kościelna, skonsternowana tą kradzieżą, nie mogła zorientować się, kiedy i kto właściwie mógł dokonać tak śmiałej kradzieży. Przypuszczano też że krzyż ten już nie znajdzie się, gdyż sprawca prawdopodobnie wywiózł go z Krakowa.

Tymczasem wczoraj do sklepu dewocjalnego Rump przy ulicy Sławkowskiej 1. 6, przyszedł jakiś młodzieniec, oferując sprzedaż krzyża, za który żądał 10 tysięcy marek. Ponieważ p. Rump powziął podejrzenie, że krzyż ten musi

pochodzić z jakiegoś kradzieży, więc młodzieńca tego przytrzymał i oddał w ręce posterunkowego.

Na inspekcji policji stwierdzono, że przytrzymany osobnik nazywa się Tadeusz Jaworski jest praktykantem litograficznym i liczy lat 17. Jaworski badany w policji początkowo twierdził, że krzyż zakwestjonowany wziął z mieszkania rodziców, ale przycisnięty pytaniami krzyżowemu wreszcie przyznał się, że go skradł w kościele OO. Karmelitów.

Odebrany Jaworskiemu krzyż policja zwróciła zarządowi tego kościoła.

Stinnes przeciwko Rathenau'owi

Warszawa. (Tel. M.) Z Berlina donoszą, że Hugo Stinnes wystosował na łamach „Deutsche Rundschau“ list przeciw Rathenau'owi, zaznaczając, iż Rathenau nie jest przedstawicielem czyni niemieckiej w sprawach gospodarczych.

O stosunek małej ententy do konferencji w Genewie

Wiedeń. (PAT) „Slavische Korrespondenz“ donosi z Belgradu, że na zaproszenie rządu jugosłowiańskiego odbędzie się wkrótce w Belgradzie konferencja czesko-rumuńsko-jugosłowiańska, na której mała ententa ma ustalić swe stanowisko wobec konferencji genueńskiej, a w szczególności wobec udziału delegatów sowieckich w tej konferencji. Dziennik „Tribuna“, wychodzący w Belgradzie, zauważa, że zśród państw małej ententy Jugosławia jest jedynym państwem, które do dziś dnia ani oficjalnie, ani nieoficjalnie nie wchodziła w stosunki z rządem sowieków w Moskwie.

Polska wobec konferencji genueńskiej

Kraków, 9 lutego. Na wczorajszym doraźnym posiedzeniu sprawozdawczym krakowskiego Towarzystwa Ekonomicznego (na którym dokonano wyboru nowego Wydziału z dotychczasowym prezesem Goetzem-Okołcimskim na czele) b. minister p. Targowski wygłosił referat w sprawie udziału Polski w konferencji genueńskiej.

Referent scharakteryzował przedewszystkiem obecny stan gospodarczy Rosji i stosunek państw Zachodu do niej, kolejno przechodząc potrzeby

rynku rosyjskiego, dla którego artykuły żywnościowe a także materiały opałowe przez długi jeszcze czas będą stanowiły poważną cyfrę ogólnego importu.

W dalszym ciągu referent scharakteryzował stanowisko poszczególnych państw Zachodu do Rosji na tle jej potrzeb gospodarczych. W związku z tem prelegent omówił plan stworzenia światowego syndykatu odbudowy Rosji o kapitale 20 milionów funtów szt., przy czem jednak ze swej strony wypowiedział opinię, że Rosję odbuduje kapitał prywatny, a nie wspomniany syndykat. Polska może oddać sprawie odbudowy Rosji dogodny kredyt i znajomość terenu i ludzi.

W końcu odnośnie do naszych postulatów na konferencji genueńskiej referent zaznaczył, że Polska musi dążyć do spowodowania jednolitego działania wszystkich państw zainteresowanych odbudową, do uznania wszystkich traktatów pokojowych i ścisłego ustalenia zobowiązań Polski i Francji wobec odbudowy. Udział zaś państw w odbudowie oprócz się musi na przedwojennym stanie posiadania i to nie tylko samych państw, lecz także na indywidualnym stanie posiadania.

Do zapowiedzianej konferencji Polska powinna się przygotować nie tylko zapomocą opracowania projektów, lecz także przez zawarcie odpowiednich umów i traktatów z zainteresowanymi czynnikami, które wpłyną niewątpliwie na kierunek konferencji. Z tego względu odroczenie konferencji jest dla Polski momentem dodatnim.

Po wygłoszonym referacie odbyła się dyskusja, w której głos zabierali prof. Jaworski i prof. Lulek.

Wywody referenta spotkały się z ogólnym uznaniem.

Dział ekonomiczny.

Austria w przededniu ruiny gospodarczej

L. George żąda pomocy kapitału zagranicznego.

Londyn. (PAT) WBK. W izbie gmin toczy się dyskusja nad adresem w odpowiedzi na mowę tronową Przemawiając między innymi Lloyd George, który zauważył, że Austrii grozi ruina gospodarcza, która nie mogłaby pozostać bez zgubnego oddziaływania na stosunki w Europie Środkowej. Chcąc uniknąć takich komplikacji rząd proponuje, aby Austrii przyznano kre-

dyty, które jeszcze nie zostały wyczerpane ogólnego kredytu 2 milionów funtów szterlingów, udzielonego w swoim czasie przez Izbę Gmin na sanację stosunków gospodarczych w Europie Środkowej. Lloyd George oświadczył, że Francja gotowa jest również udzielić Austrii zaliczki.

Times o naszych perspektywach gospodarczych

Do licznych obiektywnych, a nawet życzliwych ocen polskiej sytuacji gospodarczej, jakie w ostatnim czasie mieliśmy sposobność zanotować w prasie angielskiej, przybywa jeszcze jeden głos. W dniu 31 stycznia b. r. londyńskie „Times“ wydały swój noworoczny wielki numer przemysłowo-handlowy, zawierający przegląd gospodarczy z minionego roku wszystkich ważniejszych krajów.

O Polsce znajdujemy również artykuł pod znamienitym podtytułem „Szersze perspektywy“. Artykuł zupełnie słusznie silny kładzie nacisk na to, że dopiero w r. 1921 odrodzona Polska mogła w pokoju oddać się pracy nad odbudową gospodarczą. Konsolidacja stosunków politycznych, jaka nastąpiła przez traktat ryski, umowy z Gdańskiem i Czechosłowacją, wreszcie zdecydowanie sprawy górnośląskiej stanowi na tej drodze ważny krok naprzód.

Znaczące ożywienie naszych obrotów towaro-

wych z zagranicą, jak również Targi Polskie wyjąją się autorowi angielskiemu najlepszym dowodem zaznaczającej się w Polsce poprawy sytuacji.

Dalszym jej nader ważnym świadectwem jest, że już w roku 1921 Polska była w możności uniezależnić się od zagranicznego przywozu aprowizacyjnego, a nawet oddać 10.000 ton na eksport do Rosji, do dyspozycji komitetu Nansena.

W chwili obecnej ciąży na Polsce przesilenie przemysłowe, którego przyczyny „Times“ zupełnie słusznie przypisują zwyczajnie waluty, jaka nastąpiła na jesieni r. z. i wywołała znaczne trudności w zbyciu towarów.

— 000 —

Transakcje na Targach Poznańskich.

Targi Poznańskie mają na celu nie tylko zaznajomienie szerokich sfer kupieckich z wytwórczością krajową, lecz także powinny się stać pośrednikiem w zawieraniu transakcji handlo-

Zuchwały napad bandytów na pociąg

Odparcie napastników z bronią w rękę.

Lublin. (Tel. wł.) Wczoraj w nocy między stacyami Klimontowice i Wąwolnica został nagle zatrzymany pociąg osobowy zapomocą hamulca. Spowodowali to, jak się okazało, bandyci, którzy, korzystając z ciemności, zaczęli

rabować pocztę. Dzięki niezwykle śmiałej postawie obsługi pociągu oraz podróżnych, którzy przeciwko bandytom użyli broni palnej, napad został udaremniiony. Ujęto jednego z napastników, inni zbiegli.

wych pomiędzy przemysłowcami a kupcami. I. Targ Poznański osiągnął w znacznym stopniu ten cel, bo zawarto w czasie Targu szereg transakcyi na poważną sumę 6 miliardów marek. Nie ulega wątpliwości, że suma ta byłaby jeszcze większą, gdyby na I. Targu Poznańskim zgromadzili się przemysłowcy w znaczniejszej liczbie, niż to można było zauważyć. Zdarzały się wypadki, że kupcy chcieli bezpośrednio porozumieć się z przemysłowcami, nie mogli jednak tego uczynić, z powodu nieobecności tych ostatnich na miejscach postoju. M. U. T. P. wy maga od wystawców, aby uwidocznili na II. Targu Poznańskim godziny przyjęć interesentów.

Bezpośrednie zetknięcie się przemysłowców z przedstawicielami sier kupieckich jest niezmiernie pożądane, bo tą drogą najłatwiej dojść do porozumienia, omówić szczegóły transakcyi i zawrzeć ostateczną umowę. Sprawa ta podniosła została na łamach wielu piśm, jako wyraz poglądów zarówno sier przemysłowych, jak i kupieckich. Z tych więc względów należy się spodziewać, że II. Targ Poznański zgromadzi nie tylko ekspozyty ze wszystkich gałęzi przemysłu, lecz również stanie się punktem zbornym dla przemysłowców ze wszystkich stron kraju. Zawarte w tych warunkach transakcyje osiągną z pewnością bardzo poważne sumy.

Ile zagranicznych długów ma Polska

W dniu 30 września roku 1921 winna była Polska: Dolarów St. Zj. P. A. — 143,143.167; franków francuskich — 460,563.669; funtów szterliń. — 3,715.478; franków w zlocie — 33,573.062; guldenów holenderskich — 17,800.000; koron norweskich — 16,575.836; lirów włoskich — 7 mil. 134.335; koron szwedzkich — 128.307; koron austriack. — 111,070.000. Przyjmując za podstawę obecne kursa walut zagranicznych w markach polskich, otrzymamy następujące sumy (przybliżone):

Za dolary — 501 miliardów marek; za franki francuskie — 129 miliardów marek; za funty szterlingi — 54 miliardy marek; za franki w zlocie — 20 miliardów marek; za guldeny holend. — 19 i pół miliarda marek; za korony norweskie 7 i 1 piąta miliarda marek; za liry włoskie — 1

miliard marek; za korony szwedzkie 90 milionów marek; za korony austr. — 48 milionów marek. Razem — 732 miliardy marek polskich.

Do powyższej kwoty dodac należy pożyczkę dolarową, która dała państwu (po dzień 30 września 1921 r.) — 16,969.120 dolarów, czyli okrągło — 60 miliardów marek polskich. Razem tedy dług zagraniczny Polski sięga wedle kursu z ostatnich dni stycznia 1921 r. sumy 800 miliardów marek polskich. Dla porównania dodac należy, że ogólna suma dotychczas emitowanych biletów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej wynosi przeszło 220 miliardów marek.

Przyjmując ludność Polski wedle spisu z 30 września r. z. na 26 milionów, wypadła na mieszkańca 51 franków w zlocie.

Przed traktatem handlowym polsko-sowieckim

Warszawa (PAT) Jak się dowiaduje „Kuryer Poranny”, część ekspertów ze strony Rosyi do rokowań w sprawie traktatu handlowego polsko-sowieckiego przybyła dzisiaj do Warszawy. Przejazd pozostałych ekspertów spodziewany jest z końcem tygodnia. Rokowania rozpocząć się mają w przyszłym tygodniu.

— 000 —

O traktat handlowy czesko-sowiecki

Warszawa (tel. M.) Z wywiadu, udzielonego przez przewodniczącego polskiej misyi handlowej w Moskwie, wynika, że podpisanie traktatu handlowego między Rosją sowiecką a Czechosłowacją zostało odroczone do czasu wejścia w życie układu handlowego polsko-czeskiego, zapewniającego Czechosłowaczycy tranzyt towarów do Rosyi przez Polskę.

— 000 —

Wytwórczość „Jugostali” w grudniu 1921 roku.

Biuletyn Ukraińskiego pos. sowieckiego stwierdza, że produkcja metalu w zakładach przemysłowych oraz wydobywanie węgla w kopalniach „Jugostali” w grudniu b. r. wykazuje znaczny wzrost wytwórczości. Osiągnięte rezultaty stwierdzają, że zwiększenie się produkcji, które rozpoczęło się we wrześniu ub. r., trwa w dalszym ciągu. W ciągu ostatniego miesiąca produkcja surówki w hutach Piotrowki wyniosła 491.149 pudów, t. j. dała maksymalną ilość w stosunku do poprzednich miesięcy 1921 r. Poważne również rezultaty osiągnięte w produkcji surówki martenowskiej. Głównym dostawcą surówki martenowskiej była w grudniu huta Pietrowska, gdzie znajdują się w ruchu dwa wielkie piece, z normą produkcji z czasów przedwojennych. Ogólna produkcja surówki martenowskiej w hutach „Jugostali” w grudniu r. z. dosięgła 412.216 pudów. — Ważowniejsze funkcje wykonywały również z powyższym wynikiem.

Ilość wydobytogo węgla w kopalniach „Jugostali” dosięgła w grudniu niebywałych w ciągu ostatnich dwa lat rozmiarów, wydobyto mianowicie 5.414.948 pudów. Pod względem wydobycia węgla na pierwszym miejscu stoi Juzowka (w porównaniu z sierpniem produkcja wzrosła w czwórnasób). Na drugim miejscu należy postawić

Makiejewkę. Wyrób koksu również podniósł się, dosięgnął bowiem w tym miesiącu 1.239.463 pudów.

W chwili obecnej istnieje na Ukrainie 13 trustów, z których ważniejsze są: przemysłu węglowego i chemicznego („Chimugol”), przemysłu metalurgicznego („Jugostal”), tytoniowego („Tabaczny”), papirniczego, skórzanego, cukrowniczego, tłuszczów roślinnych („Maslorest”), ceramicznego i t. d. Liczba robotników zatrudnionych w trustach wynosi 55.331 ludzi. Ilość przedsiębiorstw, które nie weszły do trustów, a pozostają pod zarządem Centralnego Urzędu — wynosi 73. — W przedsiębiorstwach tych pracuje 45.982 robotników. Pod zarządem gubernialnych rad gospodarstwa ludowego pozostaje 460 przedsiębiorstw, gdzie pracuje 40.244 robotników.

Na konferencji ukraiń. zw. zaw. przewodniczący Ukr. Rady Gosp. Lud. Kassawin charakteryzując położenie przemysłu w Ukrainie powiedział: „Położenie przemysłu — który przynosi narazie deficyt i który odczuwa dotkliwy brak kapitałów obrotowych — jest nader ciężkie. Jedynie przy maksymalnym i wspólnym wysiłku państwowych organów gospodarczych oraz związków zawodowych będziemy w stanie odbudować nasz przemysł”.

— 000 —

STEMPLOWANIE POTWIERDZEN ODBIORU INSTYTUCYJ FINANSOWYCH. Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zwraca uwagę interesowanych na okólnik Ministerstwa Skarbu, ogłoszony w „Monitorze” z 3 bm., Nr 27, dotyczący stosowania niektórych przepisów ustawy o opłatach stempłowych od rachunków i kwitów.

BRAK WAGONÓW KOLEJOWYCH dla ruchu towarowego daje się obecnie wszędzie odczuwać. I tak donoszą z Wiednia, że delegat Jugosławii w komisji reparycyjnej oznajmił, że zarząd kolejowy jugosłowiański widział się znielowolnym wynajmując około tysiąc krytych i otwartych wozów towarowych od austriackiego Towarzystwa dla wynajmu wagonów kolejowych.

RUCH KOLEJOWY Z CZECHOSŁOWACIĄ. Niedawno donieśliśmy, że otwarciu ruchu kolejowego z Czechosłowacją przez stacje graniczne Łupków i Ławoczne, które wyznaczono pierwotnie na 1 lutego br., doznało zwłoki z powodu stanowiska zajętego przez dyrekcję koszycką. Obecnie donoszą, że na podstawie osiągniętego porozumienia otwiera się z dniem 15 bm. na razie tylko ruch towarowy z Czechosłowacją przez po-

wyższe stacje graniczne. Połączenie ruchu osobowego i bagażowego obecnie jeszcze nie nastąpi.

Ruch giełdowy.

Giełda krakowska z 8 lutego

Waluty i dewizy.	WALUTA MIĘDZYNARODOWA			
	1000	1000	1000	1000
Dolary St. Zjed.	3050	3050	3050	3050
Franki franc.	265	265	265	265
Franki szwajc.	—	—	—	—
Funty szterlin.	—	—	—	—
Marki niemiec.	15 25	16 25	15 75	16 75
Korony austr.	— 40	— 45	— 40	— 40
„ czesko-sł.	59	62	61	63

Akcyje bankowe	WALUTA MIĘDZYNARODOWA			
	1000	1000	1000	1000
Bank Przemysł. i V em.	800	700	—	—
Bank Hipoteczny	800	800	—	—
Bank Małopolski	800	700	—	—
Ziemski Bank Kredyt.	800	800	—	—
Powszechny Bank Kredyt.	800	800	—	—
Akc. Bank Związk. I-V em.	800	800	—	—
Akcyje tow. handl. i przem.				
L. H. I-V em.	800	850	—	—
„Elabor” — Z. J. Borowski	—	—	—	—
„Impex”	—	—	—	—
„Polski Glob”	800	800	—	—
C. Hartwig, Poznań	—	—	—	—
Zęzuga Łódzka	—	—	—	—
Zieleniewski — M. em. „ca	200	200	—	—
A. Cegiński, Poznań	800	800	—	—
Warsz. Parowozy I — II em.	150	150	—	—
„Lemiesz”	—	—	—	—
„Trzebnia” I — IV em.	100	100	—	—
„Pocisk”	—	—	—	—
Automotor	—	—	—	—
Portland-Cem. Szeszakow	—	—	—	—
Górka	400	400	—	—
Siersza	—	—	—	—
Lepege	400	400	—	—
Polska Nafta	1900	2100	—	—
Elektr. Siersza I — III em.	—	—	—	—
Oikos	—	—	—	—
Pezet	100	100	—	—
Ruszcze Trzebnia	—	—	—	—
„Krakus” IV em.	200	200	—	—
Porcelana Cmielów	—	—	—	—
Pań. cukru w Chodorowie	1100	1100	—	—

Warszawa 8 lutego (PAT) Giełda warszawska. Waluty: Dolary Stanów Zjednoczonych gotówka trans. 3295, 3290, 3297, sprzedaz 3290, kupno 3300. Funty szterlingi gotówka trans. 1423, sprzedaz 1423, kupno 1420. Gdańsk czeki trans. 1650, sprzedaz 1650, kupno 1650. Belgia czeki trans. 267 i pół. Berlin czeki trans. 1655, 1650, sprzedaz 1650, kupno 1650. Londyn czeki trans. 1440, 14425, 14375. Nowy Jork czeki trans. 327 i 3/4, 3280. Paryż czeki trans. 257 i trz. czwartę, 251 i jedna czwarta, sprzedaz 281 i jedna czwarta, kupno 278. Praga czeki trans. 64, 63 i pół. Wiedeń czeki trans. 4150, 4175, 4162 i pół, sprzedaz 4175, kupno 4075.

Wiedeń (PAT) Zamknięcie giełdy. Renta maiova 120. Austr. renta koron. 127. Renta lutowa 127. Węgierska renta koron. 2300. Losy tureckie 37000. Pryeortety kolei południowej 19500. Anglo-bank 19000. Bankverein 7300. Bodenkredit 10030. Merkury 4600. Unionbank 6275. Bank obrotowy 3000. Zivnostenska 64500. Kolej pomocna 32400. Lwów—Czerniowce 25700. Koleje austriackie 48610. Kolej południowa 17000. Alpin 20400. Berg und Huellen 130000. Krupp 336350. Huta Poldi 60300. Skoda 64200. Zieleniewski 11200. Apollo 3400. Panto 34000. Gal. Karpaty 114000. Siersza 16980.

Gdańsk (PAT) Dolary 200 29, 207 71. Guldeny holenderskie 7463 50, 7452 50. Marka niemiecka 6 06, 6 09. Dewizy na Warszawę 6 11, 6 15, na Poznań 6 06, 6 09.

Praga (PAT) Berlin 25 90, Warszawa 132 i pół do 192 i pół, Marka niemiecka 29 50, Marka polska 112 i pół, do 172 i pół.

Berlin (PAT) Dolary 197 10, Belgijskie 1612 25, Funty 865 50, Francuskie 1688 25, Włoskie 901, Austr. stempow. 270, Rumuńskie 154, Szwajcarskie 3883 50, Czechosłowackie 373 50, Polskie 6 02 i pół.

Zurych (PAT) Końcowe kursa dewiz. Berlin 257 i pół, Holandia 191, Nowy Jork 512, Londyn 22 25, Paryż 43 45, Medvolan 24 52 i pół, Bruksela 41 50, Kopenhaga 104, Sztokholm 133, Chrystiania 83 50, Madryt 79 50, Buenos Ayres 182 50, Praga 9 70, Budapeszt 80, Zagrzeb 165, Warszawa 0 15, Wiedeń 0 17, Austr. korony 0 08.

Zginął

kołnierz futrzany

koloru ciemno-brązowego, podszyty jedwabiem koloru pawiego na popołudniowym przedstawieniu. 5/II w Nowościach (w garderobie).

Łaskawy znalazca kołnierza ten zechce zwrócić do Dyrekcji Tetr Nowości lub do Administracji „Gońca Krakowskiego” Kraków, Dunajewskiego 7.

LUDWIK STASIAK.

Tam, gdzie dziś Berlin.

Powieść z dziejów wymordowanych narodów. 132

— Przecie to nie on. Mnie się śni. Mam gorączkę. Przecie umarł.
 — Szalejesz.
 — Mów! Mów! To nie on. Tamten umarł i nigdy nie wstał.
 — Milcz! Ludzie się zleca.
 — Co mam czynić?
 — Nie wiesz?! Jeszcze się nie namyśliłaś?
 — Mów!
 — Drzwi zamknąć! — krzyknął Kiza.
 Jak pijana Edyta od drzwi do drzwi leci, wrzeczadze zasława, ślepo rozkazu Kizy słucha, wie, że on ma rozum, który szalona straciła...
 — Co czynić mężu?... — o! Mężu!!!
 Zamknął się bezczelnie Kiza.
 — Masz mężów dwóch...
 — Co czynić?
 — Usunąć go! — krzyknął. — Tę izbą pacholankowie i służelnice chodzą!...
 Edyta obłąkana. Upadła na ławkę, siedzi niema, szalonym błędnym wzrokiem na Mieczysława patrzy...
 — Weź go stąd. Do drugiej izby... Na łóżko z nim.
 Bez zmysłów, bez przytomności, bez świadomości wypełnia Edyta rozkazy Kizy. Ujęła za nogi Mieczysława, chwycił go w ramionach Kiza, przenoszą go do łóżnicy.
 — Chory...
 — Nieprzytomny. Zmysłów niema.
 — Przyjdzie do siebie... Świadomość odzyska
 — belkoce Edyta...
 — Uspokój się.

— Ide! Ide! — krzeczy kobieta.
 — Cicho! Szalejesz... Kiedy chcesz iść?!

— Uciekam stąd!
 — Dokąd? Rozum straciła!
 — Iść stąd muszę! Uciec...
 — Cicho Nie budź...
 — Co czynić?! Mów?! Co czynić?! szepce Edyta ustami, na których zjawiała się spieniona ślina...
 — Ja wiem co czynić mamy...
 — Mów. W głowie się miesza. Szczęki klekocą...
 — Ratuj nas oboje...
 — Ja mam ratować? w jaki sposób?
 — Chcesz lekarstwa na nieszczęście?
 — Daj je!
 — Oto jest — rzeki zimno Kiza.
 — Co?! Nóż!!!
 — Weź ten nóż...
 — Ja?
 — Idź...
 — Dokąd?
 — Dokąd?! Pytasz się?!
 — Ty wiesz, idź! Idź!

Edyta zachwiała się, cofnęła się w tył, aby nie upaść, oparła się o modrowłową ścianę.
 — Idź!
 Głosem bez dźwięku, głosem trupim odrzekła:
 — Nie pójdę.
 — Nie pójdziesz?
 — Nigdy!
 — Musisz!
 — Nie nie!
 — Ja cię zmuszę!
 W oczach Kizy zabłyśły światła straszne.
 — Nie pójdę. Nie, nie — szepce Edyta przez zęby, które szczekają.
 — Nie pójdziesz?! To ja jutro rano pokażę Mieczysławowi dziecko...
 — O! O!
 — Idź!
 — Ulituj się nademną!

— Albo dziś on, albo jutro umrzesz ty. Nie, nie! Co mówię?! Ty nie umrzesz! Rozszarpią cię jego psy, ogień żywcem palić będzie twoje ciało. Dzień dwa dni konać będziesz... Tak zwyczajaj karze niewierne żony...
 — Boże! Boże!
 — Ja pokażę mu rano dziecko.
 — Zabiję cię on...
 — Ciebie pierwszej.
 — Tchorzu! Mnie kobiecie mordować każesz?!
 — Jam zbrodni nie popełnił.
 — Jakto?
 — Jam mu nie przysięgał wierności małżeńskiej. Jam mu nie ślubował wiary.
 — Nikezenniku!
 — Byłem wojny. Do wszystkich kobiet świata droga mi stała otworem.
 — Jakiś ty straszny!
 — Idź.
 — Nie pójdę. Doradzasz mi zbrodnię, popełniasz podłość!
 — Jutro pokażę mu dziecko...
 Edyta była złamana. Twarz barwę ziemi przybrała, drżące wargi zsznitały.
 — Słuchaj Edyto. Jutro rozpalą ogień, w płomieniu żelazne obcegi rozżarzą, aby, szarpać twoje ciało. Jutro pasy z ciebie drzeć będą, jutro po strasznych mękach oddadzą cię konającą psom...
 — O O O!
 — Idź.
 Edyta słowa wymówić nie mogła. Przez zdławioną krtani nie chce się przedrzeć głos.
 — Zgas kaganiec.. Nie chcę widzieć...
 — Idź... Oto żelazo.
 — Daj... Daj...
 Wspierała się na drzwiach łóżnicy. Dalekie błyskawice oświetlały postanie, na którym leży Edytę mąż. Z daleka, z daleka echa grzmotów słychać, pomruk ślą chmury, jakby głos groźby i ostrzeżenia, przed pomstą warczał z czarniawie.

Wyjaśnienia i porady
 w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Kraków, Duna-jewskiego 7. Telefon 2502.

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta
 od godziny 9-1 w południe i od godziny 4-7 wieczorem.

„Verda Stelo”

A. Marczewski i Ska w Samborze

poszukuje kapitalistów, którzyby wykupili z rąk niemieckich 3 wielkie młyny parowe w łącznej cenie 1 miliarda M.p. i inne wielkie przedsiębiorstwa i majątki.

8302

Wywiadowcy nasi podadzą nam jak najszybciej adresy najzasobniejszych a przedsiębiorczych kapitalistów w swych okręgach

Ważne dla urządzających ZABAWY I BALE

dają w komisową sprzedaż

wina, wódki, likiery i delikatesy

K. Ogorzały, Kraków, Szczepańska 1.

8133 Tel. 3004. 65

MAJĄTKI,

realności, tereny, fabryki, sklepy, restauracje, kawiarnie, kabarety i t. p. we wielkim wyborze i w najrozmaitszych punktach Rzeczypospolitej kupisz, względnie sprzedaż za pośrednictwem rządowo upoważnionym Domu Handl.-Komis. 8303

„VERDA STELO”

(A. Marczewski i Ska) w Samborze.

Liczne bowiem i codziennie świeżo zlecenia wykonujemy natychmiast dzięki bardzo gęstej sieci agencji w całym kraju. W nieobsadzonych dotąd miejscowościach przyjmujemy nadal agentów i wywiadowców na bardzo korzystnych warunkach.

CUKIERNICY!!

8191

Różne wafle, prasy, stanki, maszyny do irysów, różne etykiety również do herbatników. Masło kakaowe, kakao bonowe. Farby, smaki, wanilina, syrop Agar-Agar etc. poleca P. FANCIAN, Warszawa, Stojarska Nr. 36. Tel. 72-67.

TYGODNIK DOSTAW na II TARGU POZNANSKIM

Podczas trwania II. Targu Poznańskiego ukaza się 3 wielkie numery agitacyjne Tygodnika dostaw, które reprezentować będą wobec uczestników Targu przemysł całego Państwa, a własne biuro Tygodnika dostaw, za instalowane na Targu, za me się szerokim rozpowszechnieniem tychże. Ogłoszenia do tych numerów przyjmuje wydawnictwo Tygodnika dostaw we Lwowie, ul. Potockiego 26, do 25 lutego b. r. według swojej taryfy bez żadnej dopłaty, zaś od 25 lutego b. r. z 50% dopłatą. Dla wielkich instytucji i pierwszorzędnym firm rezerwujemy całości i półstronicowe miejsca dla ogłoszeń do końca lutego b. r.

Kto chce

znaleźć korzystny zbyt dla swych produktów i towarów,

Kto szybko

pragnie znaleźć zajęcie, lub dobrze sprzedać niepotrzebne przedmioty,

Kto szuka

dobrej klienteli i wśród najszerszych warstw,

Kto znalazł

zguboną rzecz i pragnie zwrócić właścicielowi,

niech ogłosi

się natychmiast w

„GONIEC KRAKOWSKI”

najpoczytniejszym dzienniku krajowym, którego dział reklam,

sowicie

wynagradza

wydatki uczynione na ogłoszenia.

MASKI

WARSZAWA

MISKA 15 14. 3. 6135

Gospodarski

różnej wielkości oraz kamienie, piekarnie, rzeźnia cwa, sklepy kolonialne, hotele, restauracje i t. p. ma do sprzedania starsze i najpoczytniejsze biuro pośrednicze na miejscu. 5945

F. Łakomy, Leszno

(Wlk.) Plac Dr. Męziga 20. Telefon 310.

Kto

poszukuje posady albo personelu w mieście lub na wsi

powinien -

chcąc, aby ogłoszenia odniosły pożądany skutek,

Wszyscy

ktożby chcą towary, posiadłość, inwentarz, ziemię, opłody i t. p. sprzedać lub kupić

powinni -

ogłaszać

w dziale drobnych ogłoszeń

„Goniec Krakowski”.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSAD SZUKAJA

Emerytowany urzędnik, mający 38-letnią praktykę kancelaryjną, zdolny rachmistrz i kontrolor kasowy szuka odpowiedniego zajęcia. Zgłoszenia listownie: Kraków - Podgórze, ul. Rękawka L. 12.

UZDOLNIONA KRAWCZYNI z zagraniczną praktyką z bardzo dobrym krojem, szykiem i gustem - wykonuje najelegantsze toalety wieczorowe i balowe nawet z najstarszych kostiumów i sukien najwyższej jakości. Poszukuje prywatnych domów. Zgłoszenia do biura „Prasa”, Karmelicka 16 pod „J. H.”. 8129

Przyjmę zaraz na wsi posadę nauczycielki w zakresie klas pospółtych. Zgłoszenia pisemne do Adm. Gońca Krakowskiego pod „Prywatna nauczycielka”. 7002

Stenotypistka polsko-niemiecka, pisząca na maszynie z dłuższą praktyką biurową, przyjmie posadę od 1 marca. Zgłoszenie do Adm. Gońca pod „Energiczna”. 8284

SPRZEDAZ

Do sprzedania koło Krakowa 18 morgów ziemi, w dobrym miejscu wraz z domem. Zgłoszenia do „Ziemia 350” do Administracji Gońca. 8277

Sprzedam młode szpice, Wol ska 25, Kruszyńska. 8292

Duży baryk drewniany i magazyn do przeniesienia można kupić w Zachodniej Małopolsce. Wiadomość: Kraków, Rynek 37, III. p. Zofia Szymanska. 8152

Sprzedam tanio sukienkę wełnianą, granatową, nową i kilka par bucików damskich Nr. 36 i 37, również nowe. Wiadomość ul. Berka Joselewicza 18, IV p. Alicyna. 8000

KUPNO

Kupię dobre akcje. Zgłoszenia pod „Akcje” do Adm. Gońca. 7002

Kupię maszynę do pisania. Zgłoszenia z podaniem ceny do „Gońca”, pod L. 1000.

MATRYMONIALNE

Urzędniczek w średnim wieku, ze skromnym urządzeniem zawrze znajomość w celu matrymonialnym. Zgłoszenia pod „Samotna” do Administracji „Gońca Krakowskiego”. 8184

Sympatyczna brunetka, krawcowa posiadająca wyprawę i mieszkanie, nawiąże korespondencję w celu matrymonialnym z mężczyzną inteligentnym, przystojnym, prawego charakteru od lat 32 do 40. Zgłoszenia do administracji Gońca pod „Ela”. 8231

Do wynajęcia na zawese, stonieczny, pięknie umeblow. pokój z wszelkimi wygodami. Warunek: posłubienie młodej i przystojnej właścicielki. Zgłoszenia pod „Gdy w sereu wiosna budzi się” do Adm. Gońca. 7068

Dukaj - otworzą ci, szukaj, aż znajdziesz, szatynkę, blondynkę, pannę lub wdowę do lat 35, przystojną, inteligentną, wzrostu wysokiego, mającą zawód praktyczny możliwie w Krakowie, ewentualnie mieszkanie przyzwoite lub posąg dla wspólnego dobra, by miała chęć do interesu, by była dobrą żoną. Inteligentny rękodzielnik, przemysłowiec w sile wieku, z braku czasu i znajomości pragnie się tą drogą ożenić z osobą z powyższymi zaletami. Adres prawdziwy i fotografia pożądana, na anonimowy nie odpisze. Zgłoszenia do biura „Prasa”, Karmelicka 16 pod „Szukaj”. 8273

Z mężczyzną ze sfer inteligentnych nawiąże wesołą korespondencję niemiecko-polską. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Mała szatanka”.

Osoba młoda, przystojna, niezależna poszukuje mężczyzny starszego, bardzo inteligentnego w celu towarzyskim. Zgłoszenia do Administracji Gońca pod „Wesoła”. 7401

ROZNE

MASZYNY DO PISANIA, kasy kontrolne przyjmuje do naprawy specjalista Juliusz Hecker, Kraków, Marka 20 8076

Zdolna krawcowa szyje prywatnie garderobę damską i dziecienną. Zgłoszenia pisemne do Adm. Gońca pod „Krawcowa”. 8292

6-cio miesięczny kurs francuskiego, angielskiego i niemieckiego (komplety dla dzieci). Wpisy przyjmuje Zarząd, Grodzka 60 od godz. 6-7 (Szkoła ewangelicka). 8287

Młoda panna inteligentna, chcąc wyjechać na wies jako opiekunka chorego. Pisemne zgłoszenia do Adm. „Gońca Krakowskiego” dla „Opiekunki”. 8274

Przyjmę kilku studentów na mieszkanie za prowianty i dopłatą. Wiadomość: Pędzichów 6, w sklepie. d

Zgubione papiery wojskowe za nazwisko Regent Szapsa, Kraków, unieważniam. 8309

Zgubiono portfel z dokumentami. Znalezca otrzyma sówite wynagrodzenie J. Ichheiser, Kraków, Krakowska 39 8308

Jarnot Julian z Dworów koło Oświęcimia zgubił kartę demobilizacyjną, którą się unieważnia. 8307

Zgubiono kartę tymczasowego zwolnienia na nazwisko Franciszka Łyszczerza w Krakowie, wystawioną przez 15 p. p. unieważnia się. d

Matki stosujcie dla swych dzieci nieodżywionych, źle wyglądających krajową b. skuteczną Neo-Fostayna Galena. Do nauçcia Bracia Mikołajtyś, Kraków, Po-selska 18. 8253

Młyn wodny

40 morgów ziemi, wiatraki, piekarnie, masarstwa, kuźnie, gospodarstwa, po 400, 75, 72, 64 morgi i mniejsze oraz wiele domów miejskich i wiejskich, hotele i inne przedsiębiorstwa poleca:

Klaber 8289 Bydgoszcz, Jagiellońska 4.

OLEJWSZURZĘDNE i silnie rozgatemone w kraju POLSKIE TOWARZ. UBEZPIECZEŃ w działach od ognia, kradzieży, transportów i ryb, poszukuje inspektorów i zastępców w miastach i większych centrach przemysłu i handlu. Pierwszeństwo mają rutynowani inspektorzy i zastępcy Towarzystw ubezpieczeń, posiadający reprezentacyjny lokal. Warunki korzystne, prowizja, pauszal, ewent. stała pensja produkcyjna. Zgłoszenia do biura „PRASA”, Kraków, Karmelicka L. 16, pod „ASEKURACYA”. 8212

Poszukuje się poważnych kupców na większe i mniejsze pierwszorzędne gospodarstwa rolne, każdego rodzaju fabryki i przedsiębiorstwa.

Dom Rolniczy i Komisowo-Handlowy Polowy (Wikip.) Rynek 9. Tel. 38.

WAŻNE DLA PROWINCYI!

Posiadamy na składzie w ograniczonej ilości wykwintne czarne sukna „BOSTON CREPO” i wysyłamy każdemu, kto przyśle nam swój adres pocztą za zaliczeniem:

- 1) 3 metry na ubranie męskie tylko za 7000 Mk. „BOSTON KREPO” jest to materiał w wyższym gatunku bardzo trwały, efektowny, o wyrobie jedwabno-miękkim i dlatego niezbędny dla każdego z pańów, który pragnie zaopatrzyć się w eleganckie ubranie. Kolor wyłącznie czarny. 2) Tegoż gatunku materiał specjalnie na kostiumy damskie „BOSTON A” 4 metry na cały kostium Mk. 8850. Kolor czarny, granatowy, kewerkutowy. 3) Kupon na spodnie. --- Elegancki materiał na spodnie wyrobiony z zagranicznej wełny, największy rozmiar za 2700 Mk.

BEZ RYZYKA! Kupujący niczem nie ryzykuje, gdyż jeśli towar się nie spodoba, zwracamy pieniądze w całości. Opakowanie i koszta pocztowe na rachunek kupującego. Przy zamówieniu 3 odcinków, opakowanie i koszta pocztowe na nasz rachunek. 8218

Skład sukna, M. BERNSTEIN i Ska, Białystok, ul. Kościuszki Nr. 3 o.

Plan odjazdu pociągów z Krakowa.

Table with columns: Czas odjazdu, Nr. poc., Rodzaj pociągu, Kierunek i przyjazd do stacji węzłowych, Względne połączenie od poc., Wyjazd z peronu. Includes routes to Szczak, Lubkow, Czestoch., Piotrkow, Koluszki, Skierniew., Warszawa, Trzebunia, Oświęcim, etc.

ZE SKŁADÓW DOSTARCZAMY: Motory benzynowe 4, 6, 8, 12, 20 HP. Motory ssąco-gazowe 12, 18, 25, 50 HP. Maszyny do obróbki drzewa. Maszyny do obróbki metali. Lokomobile parowe 15, 25, 35, 45, 65, 120 HP. 4 duże motocykle. Maszyny rolnicze. 50 wialni do zboża. 2 prasy do słomy i siano. 3 pary walców młyńskich. 6 par kamieni młyńskich. Winda motorowa. Parkietarka. Urządzenie cegielni. 5 cyrkularak. 3 prasy do metali. 4 kołki różnej wielkości. Maszyny parowe 6, 25, 35, 1000 HP. 4 cylindry mączne. 25 galetowników. 30 sieczarek uwunozowych. 4 dynamomaszyny. 5 motorow elektrycznych. 1 L. p. 1 L. p.

CHARAKTER! zalety, wady, zdolności, przeznaczenie, jak postępować żeby osiągnąć powodzenie? Przyjdźcie charakter pisma swój lub zainteresowanej osoby, zakomunikujcie imię, rok i miesiąc urodzenia, ile osób należy do rodziny; na tych danych otrzymacie od uczonego psychografologa Szyllera-Skolnik, autora prac naukowych i state poleconym naukową szczegółową analizę charakteru, określenie ważniejszych zdarzeń życiowych. Odpowiedzi na szersze zadane pytania. Cenne wskazówki i rady. Praca naukowa p. Szyllera-Skolnika zaszczytne wyróżnieniem odeszły i podziękowań w poczynionych pismach krajowych i zagranicznych. Analizę wysyła się po otrzymaniu 500 mk. Jeśli wzięc pod uwagę że wykonanie analizy wymaga kilku godzin poważnej, umysłowej pracy, koszty ogłoszeń, pocztowe itp., wyżej oznaczone suma nie może wydawać się zbyt wysoką. Dla badań osobistych przyjmujcie od godz. 12-7. Nadawcyze niekawaj treści książki, katalogi i listy wany darmo wysyła się. Na wysyłkę dołączcie znaczek pocztowy. Adres: Psycho-Gratolog Szyller-Skolnik, Warszawa, Wydawnictwo Świt, Piętna 25.

Wózki dzieciinne poleca najtaniej pracownia i skład wózków L. BOTWINA Kraków, ul. Floryńska 30. Ponadto przyjmuje się wszelkie naprawy i ocalaianie wózków. Na życzenie wysyła się kilka fotografii po otrzymaniu 100 mk. w znaczku pocztowym; po otrzymaniu zaś tych nastąpi zwrot całości 15. orkow 8277

NASIONA ROLNE, PASTEWNE, OGRODOWE kielkowanie zagwarantowane polecamy wagonowo i w partjach mniejszych NAWOZY SZTUCZNE - NARZĘDZIA ROLNICZE wysyłamy za zaliczeniem 8210 „ROLNIK KRAJOWY” WARSZAWA, JASNA 6. TELEFON Nr 158-96.